

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2024 | FI

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

PÄÄKIRJOITUS

Editorial

As 2024 draws to a close, I reflect on a year of significant achievements for the European Economic and Social Committee (EESC). Together, we have strengthened civil society's voice, reinforced democratic principles, and championed sustainability within Europe and globally.

One of our proudest milestones was the launch of the Enlargement Candidate Members (ECM) initiative, bringing representatives from EU candidate countries into EESC advisory processes. This initiative reaffirms our commitment to a transparent and merit-based enlargement process, preparing future member states to fully participate in shaping the EU.

We expanded global partnerships through the signing of a Memorandum of Understanding with Brazil's Sustainable Economic and Social Development Council. This strengthened cooperation on sustainable development and democracy, exemplified during my meetings with President Lula da Silva. At the G20 Social Summit in Rio de Janeiro, the EESC played a central role, advocating for governance reform and enhanced social protections alongside President Lula and the Brazilian government. Similarly, our partnership with the African Union, formalized through a joint declaration at the UN Summit of the Future, emphasized inclusive global governance and equitable climate action. These global initiatives highlight the EESC's growing influence in addressing shared challenges.

Within Europe, the Civil Society Week demonstrated the importance of grassroots engagement in shaping the EU's future. At the High-Level Enlargement Forum, we reaffirmed that enlargement is not just about expanding borders but about deepening shared values. Meetings with leaders like Albanian Prime Minister Edi Rama focused on ensuring that civil society plays a central role in EU accession negotiations. These efforts were complemented by discussions on digital transformation at the EESC Bureau meeting in Warsaw, aligning technological advancements with European values of equity and fairness. These efforts lay the groundwork for the upcoming Polish EU presidency.

As we look to 2025, our focus remains on strengthening participatory democracy, advancing social justice, and tackling global challenges like climate change and digitalization. The EESC will continue to work tirelessly for a Europe that listens, inspires, and leaves no one behind.

May the coming year bring peace, progress, and prosperity to all.

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

4.-16. joulukuuta 2024

[Valokuvanäyttely "Voimakkaat kohtaamiset: Kuvitellaan loppu energiaköyhyydelle"](#)

9. joulukuuta 2024

Euroopan kuluttajapäivä 2024

11. joulukuuta 2024

Yhteysryhmän 20-vuotisjuhla

22.-23. tammikuuta 2025

ETSK:n täysistunto

YLLÄTYSVIERAS

YLLÄTYSVIERAS

Yllätysvieraamme on Andrei Hnjot, valkovenäläinen elokuvantekijä ja journalisti, joka on juuri vapautettu kotiaarestista Serbiassa. Hän vietti siellä vuoden vangittuna luovutusta varten, koska hänen kotimaansa syytti häntä talousrikoksista. Oman tarinansa kautta hän kuvaa riippumattomien journalistien kohtaloa tämän päivän Valko-Venäjällä, jossa jopa pieninkin vallassa olevien arvostelu voi johtaa siihen, että heidät leimataan ”kansan vihollisiksi” ja vangitaan näennäisiin taloudellisiin syytteisiin vedoten.

KANSAN VIHOLLINEN – MITEN VALKO- VENÄJÄ VAINOAA JOURNALISTEJAAN

Kirjoittaja: Andrei Hnjot

Valko-Venäjällä pidätetyksi joutumiseen riittää väärän ammatin valitseminen. Sellaisen kohtalokkaan virheen vuoksi voi joutua pidätetyksi jopa Euroopan ytimessä, esimerkiksi Serbiassa. Ja Interpolin kaltainen arvostettu kansainvälinen järjestö vielä helpottaa sitä. Sanoissani on katkeraa sarkasmia ja katkeraa totuutta, mutta en liioittele. Nimeni on Andrei Hnjot. Olen valkovenäläinen elokuvantekijä, toimittaja ja entinen poliittinen vanki. Tämä on minun tarinani.

Päätin ryhtyä toimittajaksi vuonna 1999. Televisio ja radio olivat intohimoni, unelmani ja harrastukseni. Olisiko 17-vuotias voinut kuvitella, että hänen kotimaassaan riippumaton journalismi leimattaisiin ääriliikehännäksi ja kaikki tiedotusvälineet supistettaisiin propagandan äänitorveksi? Ei, kukaan meistä ei odottanut sellaista tapahtuvan 2000-luvun Euroopassa. Juuri tämä on nyt kuitenkin tilanne itsevaltaisella Valko-Venäjällä: maassa ei ole yhtään riippumatonta tiedotusvälinettä. Kaikki mediarakenteet ovat valtion omistuksessa. Toimituspolitiikka on valtion tiukassa määräysvallassa, ja se on hyvin yksinkertaista: Lukašenkan itse itselleen julistamaa valtaa ylistetään, ja kaikkia, jotka uskaltavat arvostella sitä rakentavallakin tavalla, kutsutaan kommunistimenneisyydestä lainatulla määreellä ”kansanvihollisiksi”.

Nuori ja naiivi vastavalmistunut toimittaja yritti siis löytää paikkansa työelämässä 2000-luvun puolivälissä. Sain opintojeni aikana ja niiden jälkeen paljon käytännön kokemusta televisiosta ja radiosta ja tiesin tarkalleen, mitä halusin. Mahdollisuuksien ikkuna sulkeutui kuitenkin nopeasti: yksityiset radioasemat suljettiin tai valtio otti ne haltuunsa, eivätkä riippumattomat televisioasemat pystyneet edes saamaan

itselleen lähetystaajuutta. Vaihtoehtoja oli vähän: oli joko lähdeittävä mukaan propagandaan tai vältettävä arkaluonteisia asioita ja tyydyttävä hampaattomaan viihteeseen. Journalismi selvisi Valko-Venäjällä vain muutaman sanomalehden ja riippumattoman verkkoportaalin ansiosta. Monet toimittajat jättivät ammatin, monet puolestaan joutuivat sortotoimien kohteeksi. Valko-Venäjän tiedotusministeriö antoi tiedotusvälineille säännöllisesti varoituksia, ja lupien peruuttamiseen riitti pelkästään kolme varoitusta. Valko-Venäjän journalistiliiton mukaan sanomalehtien määrä väheni 21 prosenttia vuosina 2020–2024. Valko-Venäjän markkinoille jäi vain harmittomia julkaisuja, kuten sisustuslehtiä, vitsikirjoja ja ristisanavihkoja. Viranomaiset joko lopettivat kaikki riippumattomat yhteiskuntapoliittiset julkaisut tai ne päättivät olla ilmestymättä painettuna, koska niiden toiminnasta oli tullut mahdotonta.

Onneksi löysin itselleni kompromissiratkaisun: siirryin julkisesti ohjaamiseen ja luovaan työhön, jossa saavutin suurta menestystä. Samalla jatkoin toimittajantyötäni vapaaehtoisena paljastamatta nimeäni, jotta joutuisi sortotoimien kohteeksi. Tämä osoittautui tehokkaaksi taktiikaksi. Kaiken kokemukseni ja

ammattillisten yhteyksieni ansiosta pystyin tarjoamaan riippumattomille tiedotusvälineille tuoretta videokuvaa vuodesta 2020 alkaen. Pääsin myös mukaan kansalaistoimintaan ja poliittiseen aktivismiin: kuulun ihmisoikeuksia ajavan kansalaisliikkeen "Valko-Venäjän urheilijoiden vapaa yhdistys SOS.BY" perustajiin. Minua ei mielestäni voida syyttää puolueellisuudesta ja sekaantumisesta, koska valitsin maani kansan puolen. Diktatuurilla ei ole mitään tekemistä puolueettomuuden kanssa, aivan kuten propagandalla ei ole mitään tekemistä journalismin kanssa.

Valko-Venäjä sijoittui vuoden 2021 lehdistönvapausindeksissä 158. sijalle 180:stä. Sen sijoitus laski viisi sijaa vuodesta 2020. "Valko-Venäjä on Euroopan vaarallisin maa media-alan työntekijöille", varoittaa kansainvälinen ihmisoikeusjärjestö Toimittajat ilman rajoja.

Valkovenäläisten valinnat protestivuonna 2020 ovat huomion arvoisia: internet ja sosiaalinen media olivat tärkeimmät uutislähteet 60 prosentille vastaajista, televisio vain 11 prosentille vastaajista, painettu media seitsemälle prosentille ja radio viidelle prosentille. Tämän tajuttuaan diktatuurihallinto aloitti ankarat ja tinkimättömät toimet. Tärkein keksintö on ollut niin sanottujen ääriliikkeiden torjunnan käyttäminen sensuurin ja vainon perustana. Viranomaiset estävät pääsyn ulkomailta toimintaansa jatkavien tiedotusvälineiden sisältöihin, ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä pidetään ääriliikehdintänä.

Vuoden 2023 lopussa Valko-Venäjällä oli vankilassa 32 toimittajaa. Säilöönottokeskuksissa toimittajia on painostettu ja kohdeltu epäinhimillisesti. Ihmisoikeusaktivistien mukaan Radio Libertyn bloggaaja ja toimittaja Ihar Losik ryhtyi pitkään nälkälakkoon vankisiirtolassa ja viilteli sitten käsiään ja kaulaansa. Hänet tuomittiin 15 vuoden vankeuteen. Rikossyytteet kaikenlaisesta yhteistyöstä riippumattomien tiedotusvälineiden kanssa ovat lisääntyneet. Kansalaisyhteiskunnan edustajien lisäksi nykyään on alettu vainota tavallisiakin kansalaisia, jotka kommentoivat yhteiskunnallisia ja poliittisia tapahtumia toimittajille.

Valko-Venäjän hallitus julisti henkilökohtaisen Instagram-tilini "ääriaineeksi" 31. lokakuuta 2024. Tämä tarkoittaa sitä, että minun lisäksi kaikki seuraajani Valko-Venäjällä asetetaan syytteeseen tilini tilaamisesta. Diktatuuri on julistanut Valko-Venäjällä yli 5 000 verkkotiliä "ääriaineeksi". Mikään muu Euroopan maa ei varmaankaan voi ylpeillä näin vaikuttavilla tilastoilla! Kiinnitetäänkö meidän, valkovenäläisten, mielestä Valko-Venäjän journalismin ongelmaan tarpeeksi huomiota? Sanon suoraan, että ei, tätä ongelmaa ei huomioida tarpeeksi. Sen lisäksi, että Valko-Venäjältä hävitetään itse journalismin idea, journalismin ammattilaisia myös tuhotaan fyysisesti.

Diktatuuri pyrkii vainoamaan toimittajia ja aktivisteja myös Valko-Venäjän ulkopuolella. Minä olen elävä esimerkki tällaisesta vainosta. Hallinto on oppinut käyttämään demokraattisia instituutioita hyväkseen hirvittävien tavoitteidensa saavuttamisessa. Toimittajia, aktivisteja, bloggaajia ja poliittisesti aktiivisia kansalaisia on asetettu syytteeseen verorikoksista, pääasiassa aiemmin maksamatta jääneiden verojen vuoksi. Tämä on osoittautunut täydelliseksi savuverhoksi vainon taustalla olevien poliittisten motiivien piilottamiseksi. Ihmisoikeusaktivisti ja Nobelin palkinnon saaja Ales Bjaljatski on vangittuna taloussyytteiden vuoksi. Riippumattoman tiedotusvälineen "TUT.BY" (jonka hallitus vuonna 2020 tuhosi) päätoimittaja ja hänen kollegansa ovat telkien takana saman taloutta koskevan pykälän vuoksi. Interpol hyväksyi saman talousrikospykälän minun etsintääni varten. Interpolilta meni lähes kahdeksan kuukautta siihen, että se teki sisäisen tutkimuksen, jossa saatiin selville, että minun etsinnässäni rikottiin sen perussäännön 2 ja 3 artiklaa. Minut kuitenkin pidätettiin ja minua pidettiin vangittuna Belgradin keskusvankilassa seitsemän kuukautta ja kuusi päivää. Vietin viisi kuukautta kotiarestissa ankarin rajoituksin. Serbian korkein oikeus päätti kahdesti luovuttaa minut itsevaltaiselle Valko-Venäjälle. Kahdesti asianajajani ja minä onnistuimme

saamaan muutoksen tähän päätökseen. Minulta vietiin yhteensä yksi vuosi elämästäni sekä fyysinen ja psyykinen terveyteni. Kaikki vain siksi, että valitsin väärän ammatin väärässä maassa. Vain siksi, että minulla oli mielipide ja ilmaisin sen aktiivisen kansalaistoiminnan kautta.

Onneksi onnistuin voittamaan – muuten ette lukisi näitä sanoja. Toimittajien, poliitikkojen, kansalaisyhteiskunnan ja järjestöjen uskomattoman solidaarisuuden ansiosta pääsin lähtemään Serbiasta ja turvaan Berliiniin. Tarinani ei kuitenkaan ole ohi. Minulla on edessäni vielä pitkä toipumisprosessi ja taistelu. Tiedän, että olen valinnut oikean ammatin, vaikka jotkut pitävätkin sitä ääriliikehdintänä. Tiedän, että riippumaton journalismi on olennainen osa demokraattista yhteiskuntaa. Sellaisen, jonka valkovenäläiset haluavat rakentaa. Ja odotamme, ettemme jää yksin tässä tärkeässä työssä.

KYSYMYKSEN KOHTEENA...

Loka- ja marraskuussa järjestettiin kaksi maailmanlaajuista ympäristöhuippukokousta: YK:n biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten COP16-kokous ja YK:n COP29-ilmastokokous. Molemmissa kokouksissa keskeisenä kysymyksenä oli rahoitus, jota luonnonsuojeluun ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tarvitaan kipeästi, ja molemmat kokoukset epäonnistuivat. Pyysimme ETSK:ta tämän vuoden COP-kokouksissa edustaneita Peter Schmidtiä, Diandra Ní Bhuachallaa ja Arnaud Schwartzia kertomaan ajatuksiaan siitä, mitä on pelissä, jos maailma ei toimi ilmaston hyväksi.

COP16- JA COP29-KOKOUKSET: VEDÄMME MATTOA JALKOJEMME ALTA

Peter Schmidt, Diandra Ní Bhuachalla ja Arnaud Schwartz

ETSK edusti EU:n kansalaisyhteiskuntaa COP29-kokouksessa Azerbaidžanin pääkaupungissa Bakussa. Komitea ajoi kokouksessa kiireellisiä ja konkreettisia ilmastotoimia sekä sosiaalisen ja ekologisen oikeudenmukaisuuden asettamista etusijalle ilmastoneuvotteluissa.

COP-konferenssia käsittelevän väliaikaisen ryhmän puheenjohtaja Peter Schmidt kertoo, mitkä olivat ETSK:n keskeiset viestit COP29-kokouksen pääteemasta eli ilmastorahoituksesta.

Peter Schmidt: [Äärimmäisten sääilmiöiden](#) voimakas lisääntyminen maailmalla on vahva muistutus nykyistä kunnianhimoisempien ilmastotavoitteiden tarpeesta. Kuluvasta vuodesta on tulossa mittaushistorian kuumiin, ja ihmisen aiheuttamat ilmastokatastrofit, kuten tulvat, maastopalot ja kuivuus, ovat yhä yleisempiä ja entistä rajumpia, mikä pahentaa sosiaalista eriarvoisuutta. Ilmastokysymysten sivuuttamisesta aiheutuvat kustannukset ovat paljon ilmastotoimien kustannuksia suuremmat.

Panokset COP29-kokouksessa olivat kovat. Maailmanlaajuisista ilmastorahoitusratkaisuisista sopiminen on olennaisen tärkeää, jotta kehitysmaat pääsevät hyödyntämään maailmanlaajuisiin ilmastotoimiin tarkoitettuja varoja. Osallistuminen COP29-kokoukseen Bakussa antoi ETSK:lle tilaisuuden tuoda esiin suosituksia, jotka perustuvat komitean ilmastorahoitusaiheiseen lausuntoon, jossa painotetaan kansainvälisen rahoitusjärjestelmän uudistamista tehokkaan ja helposti saatavilla olevan ilmastorahoituksen mobilisoimiseksi ja sen hyödyntämisen sujuvoittamiseksi.

Komitea korosti, että ilmastorahoituksen puutteiden korjaamiseksi tarvitaan uusi yhteinen määrällinen tavoite. Tavoitteen asettamisen yhteydessä olisi huolehdittava siitä, että ilmastorahoituksesta tulee entistä tarkoituksenmukaisempaa, biologisen monimuotoisuuden kannalta suotuisampaa ja tehokkaampaa ja että se kohdennetaan tarkemmin kaikkein haavoittuvimmille maille ja yhteisöille. Ilmastorahoitusvirtoja olisi ohjattava oikeudenmukaisen siirtymän periaatteiden pohjalta Pariisin sopimuksen mukaisesti niin, että lähtökohtana ovat kestävä kehityksen tavoitteet. Sekä julkisten että yksityisten toimijoiden pitkän aikavälin sitoumuksilla on keskeinen merkitys, ja julkisella rahoituksella on ratkaiseva rooli ilmastoaloitteisiin tehtävien yksityisten investointien mobilisoimisessa ja tällaisiin investointeihin liittyvien riskien vähentämisessä.

Paikallisten aloitteiden ja ruohonjuuritason liikkeiden olisi voitava saada ilmastorahoitusta. Lisäksi ETSK vaatii kokonaisvaltaista toimintamallia velkaantumisen sekä sopeutumisinvestointien riittämättömyyden kierteen katkaisemiseksi ja peräänkuuluttaa ilmastorahoituksen tasapuolista jakamista, jotta eroja saataisiin tasoitettua. Kansalaisyhteiskunnan osallistuminen on ratkaisevan tärkeää sellaisen osallistavan ja demokraattisen lähestymistavan kehittämiseksi, jonka avulla voidaan varmistaa, että ilmastoinvestoinnit ovat tehokkaita ja kestävyysperiaatteiden mukaisia.

ETSK:n COP-valtuuskunnan nuorisoedustaja (2023-2025) Diandra Ní Bhuachalla taas kertoo COP29-kokousta koskevista odotuksistaan. Mitkä ovat nuorten näkökulmasta kiireellisimmät ilmastokysymykset, jotka on ratkaistava ensimmäiseksi?

Diandra Ní Bhuachalla: COP28-kokouksen tulokset olivat pettymys, joten pyrin hillitsemään COP29-kokousta koskevia odotuksiani niin hyvin kuin pystyin. Toivon ylläpitäminen oli erityisen vaikeaa tajuttuani, että vuosittaisen konferenssin tulokset jäisivät jälleen kerran laihoiksi puheenjohtajavaltion valinnan takia – valinta kohdistui taas sellaiseen valtioon, joka on erittäin riippuvainen fossiilisista polttoaineista saatavista voitoista.

Kun olin kuullut ”ETSK:n nuorisoedustaja COP-valtuuskunnassa” -ohjelman puitteissa järjestetyissä jäsennellyissä nuorisotyöryhmän kokouksissa eri nuorisojärjestöjä eri puolilta Eurooppaa, päätin lopulta, että on parasta keskittyä ilmasto-oikeudenmukaisuuteen ja oikeudenmukaiseen siirtymään, ilmastorahoitukseen ja uuteen yhteiseen määrälliseen ilmastorahoitustavoitteeseen sekä nuorten merkityksellisen osallistumisen lisäämiseen kansainvälisissä päätöksentekoprosesseissa.

Nyt, kun tiedän, kuinka monet neuvottelut (mm. sukupuolikysymyksistä, ilmastorahoituksesta ja oikeudenmukaisesta siirtymästä) eivät ensimmäisellä viikolla edenneet yhteisymmärryksen ja yhteistyöhalukkuuden täydellisen puutteen vuoksi, ymmärrän, että odotukseni olivat jälleen liian korkealla. Tästä syystä olen keskittynyt vaikuttamistyössäni oheistapahtumiin ja kahdenvälisiin kokouksiin. Kaksi tärkeintä toivettani ovat, että olemassa olevat, erityisesti ihmisoikeuksia koskevat, kirjaukset säilyvät ennallaan ja että saavutamme edistystä asioiden saamisessa täyteen valmiuteen ennen COP30-kokousta, johon kaikki näyttävät panevan kaiken toivonsa.

Ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten risteävyyden vuoksi minusta on aivan mahdotonta asettaa asioita tärkeys- tai kiireellisyysjärjestykseen. Nuoret ovat huolissaan tulevaisuudestaan. He ovat huolissaan työsuhdeturvastaan ja siitä, joutuvatko he kouluttautumaan uudelleen. He ovat huolissaan kodeistaan ja perheistään sekä siitä, ovatko he turvassa myrskyiltä, tulvilta ja eroosion vaikutuksilta. He ovat huolissaan tulevien lastensa tai koko seuraavan sukupolven elämänlaadusta ja terveydestä. Nuoria huolettaa myös se, että kun meistä tulee päättäjiä, sukupolvellemme lankeaa vastuu vielä paljon vaikeammista ilmastoneuvotteluista, sillä asian hyväksi ei nykyään tehdä läheskään riittävästi ja tämän seuraukset tulevat tuntumaan vielä vuosikymmenten ajan.

Tarvitsemme ilmasto-oikeudenmukaisuutta nyt. Tarvitsemme realistista ilmastorahoitusta nyt. Tarvitsemme reilun, oikeudenmukaisen ja tasapuolisen työelämän ja energia-alan siirtymän nyt. Tarvitsemme kunnianhimoa nyt. Tarvitsemme täytäntöönpanoa nyt.

Tarvitsemme teitä kaikkia nyt.

Lokakuussa Kolumbiassa Calissa järjestetty biodiversiteettiaiheinen COP16-kokous päättyi kaaokseen, eikä luontorahoituksesta saatu aikaan sopimusta. Kysyimme ETSK:ta COP16-kokouksessa edustaneelta Arnaud Schwartzilta, voimmeko pysyä toiveikkaina tästä takaiskusta huolimatta. Mihin toimiin olisi ryhdyttävä, jotta biologisen monimuotoisuuden suojelussa päästäisiin eteenpäin?

Arnaud Schwartz: Biologista monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittaisiin YK:n mukaan 200 miljardia dollaria vuodessa (kaikentyyppinen rahoitus – julkinen, yksityinen, kansallinen ja kansainvälinen – mukaan luettuna). Mistä on siis kyse? Kyse ei ole sen vähäisemmästä asiasta kuin siitä, että yhä nopeammin häviävän elävien organismien maailman romahtaminen saadaan estettyä. Kyse on luonnon ennallistamisesta, sen selviytymisen mahdollistamisesta elinkelpoisessa maailmassa sen sijaan, että sen annettaisiin tuhoutua ahneuden ja typeryyden takia.

Miltä tulevaisuus näyttää COP16-kokouksen epäonnistumisen jälkeen?

Jokaisen pitäisi kysyä tätä itseltään ja keskustella asiasta muiden kanssa, varsinkin kun tiedetään, että esimerkiksi pelkästään Ranskassa käytetään vuosittain yli neljännes edellä mainitusta summasta sotaan valmistautumiseen tai sotaan. Calissa pidetty kokous oli maailmanlaajuisesti todellakin menetetty tilaisuus, sillä poliittista tahtoa ja taloudellista solidaarisuutta ei ollut.

Peli ei kuitenkaan ole täysin menetetty.

Tunnelin päässä näkyy valon kajastusta: Nyt pidetyssä COP-kokouksessa tunnustettiin noin 30 vuotta kestäneen vitkastelun jälkeen alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen sekä afrikkalaista alkuperää olevan väestön asema biologisen monimuotoisuuden vaalijoina. Lisäksi perustettiin uusi YK:n rahasto, nk. Calin rahasto. Rahastoa on pitkällä aikavälillä tarkoitus käyttää yksityisten yritysten vapaaehtoisten maksujen keräämiseen, ja niistä puolet menee edellä mainituille väestöryhmille. Huh!

Te olette... Te olette... no...

Te olette osa meitä, ja me olemme osa teitä. Jotta voisimme jatkaa yhteisellä tiellä, olisi kenties järkevää aloittaa siitä, että ohjaamme talouden takaisin oikeille raiteille yhteisen edun hyväksi. Voisimme lakata vetämästä mattoa jalkojemme alta ja tarkistaa kansainvälisiä rahoitus- ja kauppasääntöjä. Mitä siis vielä odotamme?

COP29-kokouksessa ETSK:ta edustaneiden Peter Schmidtin ja Diandra Ní Bhuachallan ensisijaisena painopisteenä oli ilmatorahoitus, ja heidän ohjenuoranaan toimi ETSK:n hiljattain antama lausunto [Ilmatorahoitus: uusi etenemissuunnitelma kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi](#). Yksi ETSK:n johtamista [keskeisistä tapahtumista](#) Bakussa oli 18. marraskuuta järjestetty tapahtuma aiheesta ”Globaali näkökulma oikeudenmukaisen siirtymän edistämiseen maatalouselintarvikealalla”. Tapahtumassa tarkasteltiin sellaisten kestävien ja vähähiilisten elintarvikejärjestelmien rakentamista, jotka olisivat oikeudenmukaisia viljelijöille, elintarvikeketjun työntekijöille ja tuleville sukupolville. Tavoitteena oli parantaa poliittisten päättäjien ja kansalaisyhteiskunnan välistä yhteistyötä, vahvistaa globaalin etelän ääntä ja edistää kaikkien kannalta osallistavia ilmatoratkaisuja.

Arnaud Schwartz osallistui EU:n valtuuskunnan jäsenenä COP16-kokouksen istuntoihin ja kehotti lisäämään biologiseen monimuotoisuuteen ja ilmastomuutokseen liittyvien YK:n prosessien (biodiversiteettisopimus ja ilmastopuitesopimus) välistä synergiaa, poistamaan ympäristölle haitalliset tuet asteittain ja näin vapauttamaan enemmän varoja muuhun käyttöön sekä vahvistamaan järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan aktiivista roolia [Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen biodiversiteetti-kehityksen täytäntöönpanossa](#). Lisätietoa ETSK:n osallistumisesta COP16-kokoukseen saa [täällä](#).

Arnaud Schwartz on ETSK:n lausunnon [Kokonaisvaltainen biodiversiteettistrategia COP16-kokouksessa: kaikki toimialat yhdessä kohti yhteistä päämäärää](#) esittelijä.

ASIAN YTIMEEN

Bulgaria ja Romania maksavat taloudellisesti ja poliittisesti kovaa hintaa siitä, että ne eivät pääse täysin hyötymään Schengen-järjestelmästä. Tilanne vaikuttaa kielteisesti myös EU:n kilpailukykyyn ja talouskasvuun. EU:n neuvoston on korkea aika asettaa määräaika maarajatarkastusten poistamiselle näiden kahden maan ja muiden Schengen-jäsenvaltioiden väliltä,

kirjoittaa lausunnon [Schengenin ulkopuolelle jäämisen kustannukset sisämarkkinoiden kannalta - vaikutukset Bulgariaan ja Romaniaan](#) esittelijä Mariya Mincheva. (II)

SCHENGENIN ULKOPUOLELLE JÄÄMISEN KUSTANNUKSET SISÄMARKKINOIDEN KANNALTA

Mariya Mincheva

Bulgaria ja Romania täyttivät Schengen-alueeseen liittymisen edellytykset jo vuonna 2011. Kolmetoista vuotta on kulunut, mutta maat eivät vieläkään pääse hyötymään kaikista vapaan liikkuvuuden eduista. Tällä ristiriidalla on poliittinen hintansa, ja se ruokkii euroskeptisyyttä.

Unkarin, Itävallan, Bulgarian ja Romanian sisäministerit sopivat Budapestissä 22. marraskuuta 2024 pidetyssä neuvoston kokouksessa ryhtyvänsä tarvittaviin toimenpiteisiin määräajan asettamiseksi maarajatarkastusten poistamiselle edellyttäen, että toimia Länsi-Balkanin reitin kautta laittomasti EU:hun pyrkivien muuttajien pysäyttämiseksi tehostetaan.

Schengenin sopimus on välttämätön ihmisten, tavaroiden, palvelujen ja pääoman vapaalle liikkuvuudelle EU:ssa ja keskeinen tekijä unionin taloudellisen menestyksen kannalta. Liikkuvuuden rajoitukset heikentävät EU:n kilpailukykyä ja talouskasvua ja haittaavat perussopimusten mukaisen sosiaalisen markkinatalouden toteutumista.

Jäsenvaltiot ovat monien vuosien ajan ottaneet väliaikaisia rajatarkastuksia uudelleen käyttöön, mutta näiden päätösten taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia sisämarkkinoihin ei ole arvioitu. Euroopan komissio kyllä tekee arviointeja fyysisistä kaupan esteistä, mutta niissä tarkastellaan vain rajanylityspaikkojen tukkimisia, mielenosoituksia ja kuorma-autoihin kohdistuvia hyökkäyksiä. Maarajatarkastusten, mm.

Schengen-jäsenvaltioiden välille palautettujen väliaikaisten tarkastusten, vaikutuksiin ei kiinnitetä huomiota.

Neuvosto päätti vuonna 2023 poistaa sisäraajatarkastukset Bulgarian ja Romanian vastaisilta ilma- ja merirajoilta 31. maaliskuuta 2024 alkaen. Maarajoilla sisäraajatarkastuksia on kuitenkin jatkettu, eikä niiden poistamiselle ole asetettu määräaika. Tästä aiheutuu merkittäviä kustannuksia, eivätkä yritykset pääse täysin hyötymään sisämarkkinoista.

Toteuttamalla toimia Bulgarian ja Romanian integroimiseksi Schengen-alueeseen kaikilta osin EU voi vahvistaa sisäistä yhteenkuuluvuuttaan, parantaa kilpailukykyään ja pitää kiinni vapaan liikkuvuuden ja solidaarisuuden peruseräkkeistä, jotka ovat Euroopan yhdentymishankkeen perusta.

Euroopan parlamentti on todennut, että Schengen-alueen ulkopuolisuus saattaa vaikuttaa markkinoiden odotuksiin Bulgarian ja Romanian asemasta EU:ssa. Se on poliittinen signaali, jolla voi olla vaikutusta valtion joukkovelkakirjojen tuottoihin, rahoitusvarojen hintaan sekä yrityksiltä ja kotitalouksilta vaadittaviin korkoihin ja josta voi olla haittaa reaalitaloudelle.

Molemmille maille aiheutuu vuosittain miljardien eurojen menetykset korkeampien logistiikkakustannusten, tarvikkeiden ja laitteiden toimitusviiveiden sekä suurempien polttoaine- ja kuljettajakustannusten takia. Nämä välittömät kustannukset siirtyvät väistämättä kuluttajille korkeampina hintoina, ja niillä on myös vaikutusta työntekijöiden fyysiseen terveyteen ja mielenterveyteen.

Lisäksi nykytilanne hankaloittaa matkailua sekä haittaa työvoiman vapaata liikkuvuutta ja rajoittaa bulgariaalaisten ja romanialaisten työntekijöiden mahdollisuuksia hakea työtä naapurijäsenvaltioista. Tämä rajoite vaikuttaa rakennus-, maatalous- ja palvelualoihin, jotka ovat erittäin riippuvaisia kausi- ja vuokratyöntekijöistä.

Enrico Letta kehottaa sisämarkkinoiden tulevaisuutta koskevassa raportissaan vastustamaan jyrkästi kaikkia pyrkimyksiä rajoittaa vapaata liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä, mukaan lukien reittien ja tieliikenteen tekniset rajoitukset, sekä kaikenlaisia Schengenin sopimuksen soveltamisen keskeytyksiä.

Onkin korkea aika, että neuvosto asettaa määräajan maarajatarkastusten poistamiselle Bulgarian, Romanian ja muiden Schengen-alueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden väliltä. Asiasta on määrä tehdä lopullinen päätös 12. joulukuuta pidettävässä EU:n oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokouksessa.

UUTISIA ETSK:STA

Tehdään EU:n laajentumisesta totta

Seuraavan komission on oltava laajentumiskomissio. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean järjestämän laajentumista käsitelleen korkean tason foorumin päätelmissä todetaan, ettei kysymys ole siitä, laajentuuko unioni, vaan siitä, miten se toteutetaan oikealla tavalla. Foorumiin osallistui ETSK:n puheenjohtajan Oliver Röpken ja työllisyysasioista ja sosiaalisista oikeuksista vastaavan komission jäsenen Nicolas Schmitin lisäksi mm. EU:n jäsenvaltioiden ja jäsenehdokasmaiden ministereitä.

ETSK ja Euroopan komissio järjestivät yhdessä laajentumista käsittelevän korkean tason foorumin, joka pidettiin heti ETSK:n lokakuun täysistunnon jälkeen. Yli 140 kansalaisyhteiskunnan edustajaa jäsenehdokasmaista kohtasi ensimmäistä kertaa. Oli selvää, mikä oli osallistujille tärkeintä: kansalaisyhteiskunnalla ja työmarkkinaosapuolilla, jotka jätetään usein liittymisprosessissa huomiotta, on oltava EU:n laajentumisprosessissa keskeinen rooli.

Oliver Röpke korosti, ettei kyse ole vain EU:n laajentumisesta vaan tulevien jäsenvaltioiden valmisteleminen niin, että ne voivat osallistua aktiivisesti EU:n muokkaamiseen, ja sen varmistamisesta, että nämä maat ovat täysin valmiita vastaamaan tuleviin haasteisiin. Hän totesi, että yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan, työnantajajärjestöjen ja ammattijärjestöjen kanssa luodaan tarvittava perusta osallistavammalle ja vahvemmalle Euroopalle.

Keskustelussa korostettiin tarvetta pitää laajentumisessa yllä viimeaikaista edistymistä, sillä toimikaudella 2024–2029 komissiolla on ratkaiseva rooli laajentumisprosessin loppuun saattamisessa.

Toinen keskustelussa esitetty keskeinen viesti oli sellaisen asteittaisen, ennakoitavan ja ansioihin perustuvan yhdentymisen merkitys, jossa edistyminen tunnustetaan ja palkitaan todellisilla liittymisnäkyminä.

Nicolas Schmit korosti kansalaisyhteiskunnan keskeistä roolia ja totesi, että hyvin toimiva kaksi- ja kolmikantainen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu sekä työmarkkinaosapuolten osallistuminen ovat ratkaisevia tekijöitä EU:hun liittymisessä, koska ne ovat osa sosiaalista markkinatalouttamme.

Saksan työ- ja sosiaaliministeriön hallinnollinen valtiosihteeri **Rolf Schmachtenberg** totesi, että työllisyyteen liittyvillä ja sosiaalisilla näkökohdilla on keskeinen merkitys onnistuneessa EU:hun liittymisessä ja että ne maat, jotka haluavat parantaa kaikkien kansalaisten elämää, luoda mahdollisuuksia ja torjua sosiaalista eriarvoisuutta, tarvitsevat tehokasta työllisyyspolitiikkaa, hyviä työoloja ja toimivia sosiaaliturvajärjestelmiä sekä vahvoja työmarkkinaosapuolia.

Montenegron työvoimasta, työllisyysasioista ja työmarkkinavuoropuhelusta vastaava ministeri **Naida Nišić** korosti keskustelun aikana korkean tason foorumin merkitystä vuoropuheluforumina, jonka avulla Montenegro voi arvioida edistymistään.

Kreikan työllisyys- ja sosiaalisen suojelun ministeri **Niki Kerameus** korosti, että oli suuri etuoikeus osallistua tähän tärkeään keskusteluun EU:n laajentumisesta ja siitä tärkeästä roolista, joka työmarkkinaosapuolilla on Euroopan työntekijöiden oikeuksien ja sosiaalisten oikeuksien tulevaisuuden muovaamisessa.

Taloudesta, kulttuurista ja innovoinnista vastaava Albanian varaministeri **Olta Manjani** totesi, että Albania lisää aktiivisesti läsnäoloaan EU:n toimielimissä, komiteoissa ja työryhmissä, ja neuvoa-antavan sekakomitean perustaminen Euroopan talous- ja sosiaaliskomitean kanssa on yksi näistä toimista.

ETSK on johdonmukaisesti kannattanut EU:n laajentumista. Vuonna 2024 se käynnisti pilottihankkeena [jäsen ehdokasmaita edustavia jäseniä koskevan aloitteen](#), jonka ansiosta ehdokasmaiden kansalaisyhteiskunnalla on mahdollisuus osallistua ETSK:n työhön. Aloite osoittaa, miten ehdokasmaiden kansalaisyhteiskunnan aktiivinen osallistuminen vahvistaa laajentumisprosessia. (mt)

[ETSK pyytää terveysalan lippulaivahanketta sekä harvinaisia sairauksia koskevaa toimintasuunnitelmaa](#)

ETSK toivoo eurooppalaista terveysalan lippulaivahanketta, ehdottaa Euroopan terveysunionin perustamista ja kehottaa Euroopan komissiota laatimaan harvinaisia sairauksia koskevan toimintasuunnitelman, jossa on selkeitä realistisia tavoitteita.

ETSK keskusteli lokakuun täysistunnossa eurooppalaisesta terveysalan lippulaivahankkeesta ja kehotti EU:ta käynnistämään kunnianhimoisen aloitteen, jonka avulla EU:hun luodaan monialainen terveysalan rakenne. Käsiteltäviin aiheisiin kuului myös harvinaisia sairauksia koskevan eurooppalaisen toimintasuunnitelman laatiminen.

”Kaikilla EU:ssa asuvilla on oltava mahdollisuus saada laadukasta terveydenhuoltoa kohtuulliseen hintaan”, totesi keskustelun avannut

ETSK:n puheenjohtaja **Oliver Röpk**. ”Meidän on investoitava innovatiivisiin ja kestäviin terveydenhuoltojärjestelmiin ja ryhdyttävä päättäväisiin toimiin terveysalalla ilmenevän eriarvoisuuden torjumiseksi sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti. Eriarvoisuus ja haavoittuvuus käyvät vieläkin selvemmin ilmi harvinaisten sairauksien kohdalla. Tästä syystä tarvitsemme harvinaisia sairauksia koskevan kattavan eurooppalaisen toimintasuunnitelman.”

”Tarkoituksenamme on nyt tarjota tuleville EU-komissaareille etenemissuunnitelma, jonka avulla on mahdollista taata kaikkien oikeus terveydenhuoltoon ja suojella ihmisiä tulevilta kriiseiltä”, totesi terveyttä edistävästä eurooppalaisesta lippulaivahankkeesta annetun [lausunnon](#) esittelijä **Alain Coheur**. Harvinaisia sairauksia käsittelevän [lausunnon](#) esittelijä **Ágnes Cser** painotti toimintasuunnitelman tarvetta.

”Tarkoituksena ei kuitenkaan ole keskittyä vain harvinaisiin sairauksiin vaan terveyteen, sillä terveys on kilpailukyvyn edellytys. Terveysunioni ei saa jäädä tyhjäksi puheeksi.”

Eurooppalaisesta terveysalan lippulaivahankkeesta annetussa lausunnossa esitetään strategisia pilareita, joilla vahvistetaan jäsenvaltioiden välistä solidaarisuutta ja yhteistyötä terveysalalla. Yksi niistä on eurooppalaisen hoito- ja terveystakuun käyttöönotto ja sen yhteydessä EU-tason monivuotisten terveystavoitteiden asettaminen. Tämä voisi johtaa oikeudellisesti sitovan tekstin (esimerkiksi direktiivin) antamiseen.

Toisena pilarina on yhteinen terveys -mallin käytännön täytäntöönpano. Mallissa yhdistyvät ihmisten, eläinten, kasvien ja ympäristön terveys. Harvinaisten sairauksien torjumista käsittelevässä lausunnossa pyydetään komissiota julkaisemaan tiedonanto, joka sisältää kattavan harvinaisia sairauksia koskevan eurooppalaisen toimintasuunnitelman SMART-tavoitteinen, jotka kyetään saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä. (Im)

[Euroopassa valmistettu tekoäly: ETSK peräänkuuluttaa strategisia investointeja tekoälyinfrastruktuuriin](#)

ETSK kehottaa Euroopan unionia lisäämään investointejaan turvallisiin yhteyksiin, häiriönsietokykyiseen infrastruktuuriin ja kestäviin toimitusketjuihin sen varmistamiseksi, että se pysyy kilpailukykyisenä nopeasti kehittyvällä yleiskäyttöisen tekoälyn alalla. Nämä toimenpiteet ovat olennaisia, jotta voidaan maksimoida generatiivisen tekoälyn hyödyt eurooppalaisten arvojen, tarpeiden ja perusoikeuksien mukaisesti.

ETSK korostaa yleiskäyttöisen tekoälyn keskeisiin näkökohtiin keskittyvässä valmisteleavassa lausunnossaan aiheesta [Tekoälynsäädöksen jälkeiset toimet](#), että tekoälyn dynaamisuus ja monimutkaisuus edellyttävät EU:n tekoälynsäädöksen jatkuvaa päivittämistä. Vaikka

yleiskäyttöiset tekoälymallit ovat suurelta osin teknisiä ja niitä sovelletaan pääasiassa yritysten välisessä ympäristössä, niiden välillisiä vaikutuksia työntekijöihin ja kuluttajiin ei voida jättää huomiotta.

”On erittäin tärkeää, että meillä Euroopassa käytetty tekoäly pohjautuu eurooppalaisiin arvoihin. Tämä tarkoittaa tietenkin oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia, mutta myös avoimuutta, uskottavuutta ja luotettavuutta. Nämä ovat keskeisiä tekijöitä, joiden ansiosta tekoälyjärjestelmät voivat toimia ihmisten hyväksi”, totesi Euroopan komission ja EU:n neuvoston puheenjohtajavaltion Unkarin pyytämän lausunnon esittelijä **Sandra Parthie**.

ETSK kannattaa tekoälynsäädöstä, mutta korostaa, että sitä on seurattava tiiviisti ja mukautettava, jos asetus vaikuttaa tukahduttavan tekoälyyn keskittyvien EU:n yritysten innovatiivisuuden. Näin voi käydä silloin, kun on epävarmaa, miten asetusta olisi sovellettava, tai jos se osoittautuu liian monimutkaiseksi ja ajaa sijoittajia ja innovoijia pois Euroopan markkinoilta.

Jotta voidaan hillitä EU:n ulkopuolisten suurten digitaalialan yritysten voimakasta määräävää asemaa EU:n markkinoilla, ETSK on kehottanut ottamaan käyttöön EU:n kilpailupolitiikan välineitä ja puuttumaan kaikkeen kriittiseen käyttäytymiseen tai EU:n normien noudattamatta jättämiseen.

EU:n ja sen jäsenvaltioiden on investoitava innovointiin, jotta voidaan rakentaa vahvoja verkostoja tekoälytuotteiden luomista ja parantamista varten ja lisätä tekoälyn ihmisille ja taloudelle tuomia hyötyjä. Jos yleiskäyttöistä tekoälyä ei kehitetä eikä käytetä Euroopassa, eurooppalaisten yritysten kilpailukyky saattaa heikentyä ja se saattaa sitä kautta johtaa myynnin vähenemiseen, työpaikkojen menetykseen, talouden pysähtymiseen ja köyhyyteen.

”Meillä on erittäin hyviä yrityksiä ja tutkijoita ja käytössämme on maailman johtavia tutkimuslaitoksia. Meidän on edistettävä niitä paljon enemmän kuin nykyisin. Meidän on houkuteltava lahjakkuuksia ja tehtävä Euroopasta houkutteleva paikka heidän urilleen. Meidän on kehitettävä Euroopassa valmistettu tekoäly”, **Parthie** totesi lopuksi. (II)

[Kansalaisyhteiskunta tarvitsee varoja voidakseen seurata radioaktiivisen jätteen käsittelyyn liittyviä kysymyksiä](#)

EU:n jäsenvaltioiden olisi helpotettava kansalaisyhteiskunnan kattavaa osallistumista ja lisättävä avoimuutta ja läpinäkyvyyttä kansalaisyhteiskunnan suuntaan kaikilla radioaktiivisen jätteen käsittelyn (ydinjätehuollon) osa-alueilla. Tämä koskee sekä nykyisiä että mahdollisia tulevia jätteen sijoituspaikkoja, erityisesti kun otetaan huomioon, että syntyvän radioaktiivisen jätteen vuotuisten määrien ennakoidaan kasvavan seuraavan vuosikymmenen aikana ja sen jälkeenkin.

ETSK ottaa asiaan vakaasti kantaa lokakuun täysistunnossa hyväksymässään [lausunnossa](#). Se toteaa, että saatavilla olevilla varoilla olisi kehitettävä kansalaisyhteiskunnan ryhmien, erityisesti ydinlaitosten

sijaintialueiden paikallisyhteisöjen, valmiuksia osallistua itsenäisesti hankkeisiin ja tutkimuksiin, joissa arvioidaan ydinjätehuollon osallistamis- ja avoimuuskäytäntöjä.

ETSK suosittaa, että jäsenvaltiot raportoivat avoimuustoimistaan sekä menettelyistään, joiden avulla suurta yleisöä osallistetaan radioaktiivisen jätteen käsittelyä koskevaan päätöksentekoprosessiin. ”Komitea kehottaa jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että radioaktiivisen jätteen käsittelyyn liittyen seurataan ympäristön, kansanterveyden ja sosioekonomisen tilanteen kehitystä ja julkaistaan säännöllisesti seurantatietoja”, totesi esittelijä **Alena Mastantuono**.

Jäsenvaltioiden olisi kannettava vastuunsa, jotta ydinjätteen käsittelystä aiheutuva taakka ei jää tulevien sukupolvien harteille, olipa kyse minkä luonteisesta, miten pitkäikäisestä ja minkä vaaraluokan jätteestä tahansa.

Koska suuri osa käytetystä ydinpolttoaineesta voidaan jälleenkäsitellä, halkeamiskelpoisia aineita olisi kierrätettävä, jolloin ydinlaitosten käyttöön tarvitaan vähemmän luonnonuraa. Jäsenvaltiot voisivat soveltaa kiertotalousstrategioita ja pitää näin huolen siitä, että käsiteltäväksi päätyy mahdollisimman vähän jätettä.

”Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että arvioissa käytöstäpoistokustannuksista sekä radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen käsittelykustannuksista otetaan huomioon kustannusten kasvaminen ajan mittaan ja että varatut varat riittävät kattamaan todelliset kustannukset”, sanoi yhteisesittelijä **Christophe Quarez**. (mp)

[Geoterminen energia voi auttaa toteuttamaan vihreän siirtymän](#)

Geotermisen energian potentiaali on Euroopassa paljolti hyödyntämättä, ja Euroopan unionin olisi ryhdyttävä kiireellisiin toimiin geotermistä energiaa koskevan eurooppalaisen strategian hyväksymiseksi, jotta tämän energiamuodon tarjoamat edut saadaan otettua käyttöön.

ETSK otti lokakuun täysistunnossaan yksiselitteisen kannan energiaan. Komitea korostaa **Zsolt Kükedin** ja **Thomas Kattnigin** laatimassa [lausunnossa](#), että geotermisellä energialla voi olla keskeinen rooli EU:n vihreässä siirtymässä, sillä sen tuotannon kasvihuonekaasupäästöt ovat erittäin alhaiset ja sen avulla voidaan vähentää riippuvuutta fossiilisista

polttoaineista ja helpottaa hiilestä irtautumista.

”Geoterminen energia voi edistää hyödyllisellä tavalla EU:n vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteiden saavuttamista”, **Kükedi** totesi. ”Sen tarjoamia mahdollisuuksia ei hyödynnetä riittävästi, ja Euroopan komission olisikin välittömästi laadittava kattava strategia, jotta sen tarjoamat resurssit saataisiin käyttöön”, **Kattnig** totesi.

ETSK huomauttaa, että investoinnit geotermisiin voimalaitoksiin eivät onnistu ilman kansallisen tason taloudellista tukea. Erityisesti alkuinvestointien houkuttelemiseksi ja niihin liittyvien riskien vähentämiseksi tarvitaan julkista rahoitusta ja julkisia kannustimia.

On myös tärkeää huomata, että energiapolitiikan tai -rahoituksen muutokset voivat heikentää geotermisen energian hankkeiden taloudellista houkuttavuutta.

Geotermisten voimaloiden rakentamiseen liittyy riskejä, ja ne on kartoitettava tarkasti, etenkin ympäristövaikutusten osalta. Tästä syystä on olennaisen tärkeää toteuttaa tämä prosessi yhdessä paikallisyhteisöjen kanssa, jotta sille saataisiin laajempi hyväksyntä.

Geotermisen energian ympäristö- ja ilmastohyödyt ovat kuitenkin riskejä suuremmat, sillä geoterminen energia on maankäytön, resurssien käytön ja tuontiriippuvuuden vähentämisen kannalta yksi parhaimmista

[ETSK kehottaa EU:ta ottamaan johtavan roolin johdonmukaisella ja kestäväällä biotaloudella](#)

ETSK kehottaa EU:ta ottamaan johtavan roolin Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja ilmastotavoitteiden mukaisella kestäväällä biotalousmallilla.

Lausunnossaan "[Kiertotalouden ja biotalouden yhdenmukainen suuntaaminen](#)" ETSK esittää, miten vahva biotalous voi kasvattaa Euroopalle syntyvää taloudellista ja ekologista hyötyä, vahvistaa selviytymiskykyä ja tukea oikeudenmukaista siirtymää. Strategiset investoinnit monialaiseen yhteistyöhön ja yhteisön osallistamiseen voivat tehdä EU:n biotaloudesta globaalin mallin kestäväille kasville.

Kestävän biotalouden on oltava EU:n kehysten, kuten vihreän kehityksen ohjelman, kiertotalouden ja biologista monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden, mukaista. Näin varmistetaan, että biotaloustoimet edistävät ilmastoa ja biologista monimuotoisuutta koskevia tavoitteita ja samalla toimimista maapallon resurssien rajoissa.

"Kokonaisvaltainen ja kunnianhimoinen biotalousstrategia on olennaisen tärkeä. Kun biotalous on kiertotalouden ja kestäväen kehityksen tavoitteiden mukaista, se voi edistää EU:n kilpailuetua luomalla kestäviä ja hyvin palkattuja työpaikkoja ja varmistamalla ekologisia rajoja kunnioittavan kasvun", totesi lausunnon esittelijä Cillian Lohan.

Biotalous voidaan noudattaa kiertotalouden periaatteita ja siten vähentää jätteen syntymistä sekä parantaa tehokkuutta resurssien kaskadikäytön ja biologisen materiaalin uudelleenkäytön avulla. Biotalous tarjoaa sosiaalisia etuja erityisesti maaseutualueilla luomalla työpaikkoja ja mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen. Maaseutuyhteisöjen ja nuorten osallistumisen tukeminen tällä alalla on ratkaisevan tärkeää.

Biotalouskasvatus voi auttaa kehittämään ammattitaitoista työvoimaa ja lisäämään tietoisuutta kestävydestä. Se myös parantaa kansanterveyttä alentamalla terveydenhuollon kustannuksia. Edistysaskeleet teknologian ja kestäväen maankäytön alalla, kuten uudistava maa- ja metsätalous, joka edistää hiilen varastointia ja biologista monimuotoisuutta, ovat näiden pyrkimysten kannalta keskeisiä.

Kaupunkiviljely ja kiertotalouspohjaiset elintarvikekeskukset voivat auttaa vähentämään elintarvikejätteen syntymistä ja vahvistamaan paikallisia elintarvikejärjestelmiä. EU:n olisi pidettävä yllä korkeaa vaatimustasoa yritystoiminnassa ja innovoinnissa ja kannustettava biopohjaisten teknologioiden nopeaan käyttöönottoon. Rahoituksessa olisi asetettava etusijalle innovatiiviset edelläkävijät ja tuettava pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Jotta biotalous voitaisiin sisällyttää EU:n toimintapolitiikkoihin, sille on annettava selkeä määritelmä. Biotalousstrategian päivittäminen vuoteen 2025 mennessä olisi toteutettava vihreän kehityksen ohjelman ja

Pariisin sopimuksen mukaisesti ja laatimalla etenemissuunnitelma kestäväälle ja selviytymiskykyiselle biopohjaiselle taloudelle. (ks)

ETSK esittää konkreettisia suosituksia häiriönsietokykyisen ja kestävä elintarvikejärjestelmän luomiseksi tulevaisuutta varten

ETSK:n visio auttaa varmistamaan EU:n maatalous-, kalastus- ja elintarvikejärjestelmien häiriönsietokyvyn ja kestävyys kriisiaikoina.

ETSK kehottaa lokakuussa hyväksytyssä [lausunnossaan](#) luomaan elintarvikejärjestelmän, joka on kilpailukykyinen, kriisinkestävä ja EU:n ympäristötavoitteiden ja sosiaalisten tavoitteiden mukainen. Lausunnossa painotetaan elintarviketurvan, tuottajien kunnollisten tulojen, ympäristökestävyyden ja tulevan elintarviketuottajien sukupolven tukemisen tärkeyttä.

”Tuottajille on taattava vakaa, pysyvä tulotaso, ja elintarvikepolitiikan on perustuttava tietoon ja tarjottava kannustimia innovoinnille”, totesi **Arnold Puech d’Alissac**, Maailman maataloustuottajien järjestön (WFO) puheenjohtaja ja yksi lausunnon kolmesta esittelijästä.

ETSK ehdottaa tavoitteeseen pääsemiseksi maataloustuottajien neuvotteluvoiman vahvistamista hintaneuvotteluissa ja EU:n maatalous- ja kalastusrahoituksen lisäämistä. Lisäksi vaaditaan vihreän kehityksen ohjelman ja Pellolta pöytään -strategian normien sisällyttämistä tuleviin kauppasopimuksiin oikeudenmukaisen kilpailun ja elintarvikkeiden laadun varmistamiseksi.

”Alkutuottajille on ehdottomasti turvattava kunnolliset tulot”, totesi lausunnon toinen esittelijä **Piroska Kállay**.

ETSK vaatii siksi, että valvotaan tiukemmin reilujen kauppakäytäntöjen noudattamista ja kielletään myynti kustannuksia alempaan hintaan, jotta elintarvikeketju saadaan tasapainoon. Erittäin tärkeitä ovat myös sukupolvenvaihdosta edistävät toimintapolitiikat, jotka kohdistetaan erityisesti nuoriin ja naisiin ja joissa painottuvat yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä osuuskuntien tukeminen.

Kestävä kehityksen tukemiseksi ETSK esittää, että hiilen sitomisesta, kuten kestävästä maanhoidosta, sekä hiilivuotojen estämisestä annettaisiin hyvitys. ”Näin elintarvikkeiden tuotanto olisi linjassa EU:n ilmastotavoitteiden ja maailmanlaajuisten ympäristösitoumusten kanssa”, totesi esittelijä **Joe Healy**.

Yksi ehdotuksista on julkinen vakuutusjärjestelmä, joka suojaisi tuottajia ilmastokatastrofien seurauksilta ja jolla turvattaisiin elintarvikehuollon jatkuvuus.

ETSK vaatii toimia, joilla huolehditaan maaperän ja vesien terveydestä, tehostetaan ja vähennetään veden kulutusta sekä karsitaan byrokratiaa ja lisätään avoimuutta digitaalisen hinta- ja kustannusseurannan avulla.

ETSK kehottaa myös perustamaan Euroopan elintarvikepoliittisen neuvoston edistämään vuoropuhelua elintarvikealalla ja sovittamaan elintarvikepolitiikka yhteen laajempien sosiaalisten tavoitteiden ja ympäristötavoitteiden kanssa. Näistä ehdotuksista muodostuu etenemissuunnitelma, jonka avulla voidaan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin ja tehdä EU:n elintarvikejärjestelmästä häiriönsietokykyisempi, kestävämpi ja tasa-arvoisempi. (ks)

ETSK ehdottaa, että EU:n rahoituksesta tehdään selkeämpää ja osallistavampaa

ETSK antoi lokakuussa [lausunnon](#), jossa se ehdotti EU:n rahoituksen toiminnan perusteellista uudelleentarkastelua. Komitea kehotti lisäämään avoimuutta ja kansalaisten osallistamista kaikkialla EU:ssa, mikä lisäisi demokratiaa ja kansalaisten luottamusta.

Tämän saavuttamiseksi ETSK suosittelee, että kehitetään yhteinen julkisen talouden avoimuutta koskeva kehys, jossa kansalaiset otetaan mukaan budjetointiprosesseihin, ja luodaan digitaalisia välineitä talousarviotietojen selkeyttämiseksi.

Lausunnon esittelijä **Elena Calistru** kehotti kuvittelemaan ”tilannetta, jossa jokaista EU:n myöntämää euroa voidaan jäljittää Brysselistä kansallisten hallitusten kautta paikallisyhteisöön asti”.

ETSK katsoo, että yhteisellä julkisen talouden avoimuutta koskevalla kehyksellä asetetaan selkeät ja johdonmukaiset standardit kaikille EU:n rahoittamille ohjelmille ja varmistetaan yhdenmukainen raportointi ja rahoitustietojen helppo saatavuus kaikissa jäsenvaltioissa. Painopisteenä olisi parhaiden käytäntöjen edistäminen uusien säännösten käyttöönoton sijaan.

Osallistava budjetointi antaisi kansalaisille mahdollisuuden vaikuttaa suoraan julkisia menoja koskeviin päätöksiin erityisesti paikallistasolla ja samalla osallistavia elementtejä sisällytettäisiin myös EU:n tason budjetointiprosesseihin.

ETSK peräänkuulutti yhtenäistä ja käyttäjäystävällistä digitaalista alustaa, joka tarjoaa reaaliaikaista budjettitietoa, selkeää visualisointia ja tietoa siitä, mitä tuloksia EU:n varoilla saadaan aikaan. Tämä lisäisi yleisön ymmärtämystä ja sen kiinnostusta taloudellisiin tietoihin.

ETSK korosti myös, että on tärkeää lisätä yleistä tietoisuutta, varmistaa vahvempi valvonta ja yhdenmukaistaa rahoituskäytännöt EU:n tavoitteiden, kuten koheesion ja kestävyys, kanssa yhteistyön ja vastuuvollisuuden edistämiseksi.

”EU:n rahoitus ei ole pelkkiä lukuja. Niissä on kyse luottamuksesta ja demokratiasta sekä siitä, että EU toimii kansalaistensa hyväksi”, Calistru totesi lopuksi. (tk)

Ihmiskeskeisellä taloudella on oltava jatkossakin keskeinen asema EU:ssa

ETSK kannattaa pyrkimyksiä kehittää teollista ekosysteemiä ihmiskeskeisempään ja paremmin tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavaan suuntaan ja kehottaa samalla käymään syvällistä keskustelua teollisuus 5.0:sta.

Teollisuus 5.0:n tavoitteena on asettaa sosiaaliset ja ympäristökysymykset tärkeälle sijalle liiketoimintaprosesseissa ja edetä digitalisaatioon ja automaatioon keskittyvää teollisuus 4.0:n pidemmälle. ETSK antoi äskettäin lausunnon aiheesta [Teollisuus 5.0 - miten se toteutetaan](#). Siinä kannatetaan ihmiskeskeistä teollista mallia, jossa arvostetaan ihmisten osaamista ja luovuutta.

Teollisuus 4.0:ssa sivuutettiin automaation inhimilliset vaikutukset lähes kokonaan, ja siinä kiinnitettiin vain vähän huomiota ympäristöprioriteetteihin, kuten jätteiden vähentämiseen, kiertotalouteen ja vihreään energiaan. ETSK tähdentää, että teollisuus 5.0:ssa nämä puutteet olisi korjattava, ja etusijalle olisi asetettava demokraattiset arvot, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja kestävä kilpailukyky. Teollisuus 5.0:aa käsittelevän lausunnon esittelijän **Giuseppe Guerinin** mukaan digitalisaation olisi edistettävä uutta puhtaan teollisuuden ohjelmaa, jossa inhimillisillä tekijöillä ja luovuudella on keskeinen asema.

Teollisuus 5.0 tuo ihmiset takaisin tuotannon keskiöön, kun heidän tietojaan ja osaamistaan pidetään olennaisen tärkeinä kilpailuedun kannalta. Siinä haetaan tasapainoa automaation ja ihmisten luovuuden välille turvautumalla toistuvissa tehtävissä yhteistyörobotteihin, jolloin työntekijöille tarjoutuu mahdollisuus keskittyä muotoiluun, suunnitteluun ja asiakaspalveluun. Tässä siirtymässä korostuvat myös työntekijöiden terveys ja turvallisuus sekä tuki automaation vuoksi väistymään joutuville.

ETSK kehottaa EU:n toimielimiä tukemaan tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavaa ja ihmiskeskeistä teollisuuden ekosysteemiä, joka perustuu sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja osallistavaan kilpailukykyyn. ETSK kannattaa teollisuus 5.0:aa, mutta korostaa, että sen taloudelliset, sosiaaliset ja teknologiset vaikutukset on määriteltävä tarkemmin. EU:n nykyiset toimintapolitiikat, kuten vihreän kehityksen ohjelma, tekoälysiisäädös ja osaamisohjelma, luovat perustan tälle visiolle, mutta niitä olisi päivitettävä vastaamaan teollisuus 5.0:n periaatteita.

Teollisuus 5.0:n onnistuminen edellyttää työmarkkinaosapuolten ja työntekijöiden osallistumista kaikilla tasoilla. Tämä osallistava toimintamalli edistää yhteistyöhön perustuvaa työympäristöä, jossa yhdistyvät ihmisten ja koneiden vahvuudet, jolloin työpaikoista voi tulla innovatiivisempia, osallistavampia ja kestävämpiä. (gb)

EU:n on keskitettävä pikaisesti huomionsa vihreään vetyyn, jotta liikenneala voi irtautua hiilestä

ETSK järjesti 12. marraskuuta vähähiilistä vetyä käsittelevän konferenssin Pärnussa. Tapahtumassa oli tarkoitus keskustella strategisista toimista vedyn ja sen johdannaisten kestävästä infrastruktuurin kehittämiseksi ja määrittellä ne keskittyen rahoitukseen ja käyttöön.

Konferenssin otsikkona oli [Offshore Power for E-Fuels: Boosting the New Hydrogen Economy](#), ja siihen osallistuivat Alankomaiden Viron suurlähetystö, Pärnumaan kehityskeskus, Metrosertin soveltavan tutkimuksen keskus, Invest Estonia ja e-metanolilaitoshankkeen kehittäjä Power2X.

Vihreä ja vähähiilinen vety ovat ratkaisevan tärkeitä tekijöitä energiasiirtymässä, ja EU:n vetypankin kaltaiset viimeaikaiset aloitteet ovat osoittaneet, että kestävä vedyn markkinat kehittyvät vauhdilla. EU:n ja kansallisten poliittisten päättäjien onkin tarjottava tarvittavat keinot näiden tavoitteiden toteuttamiseksi käytännössä ja helpotettava jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä tehokkaiden strategioiden hyväksymiseksi.

ETSK:n ”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta” -jaoston puheenjohtaja **Baiba Miltoviča** kommentoi tätä kiireellistä tarvetta: ”Uusiutuvan vedyn nopea käyttöönotto on olennaista paitsi energiajärjestelmämme muutoksen myös Euroopan unionin sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin kannalta. On kuitenkin tärkeää, että kohdistamme voimavaramme viisaasti. Vaikutusten maksimoimiseksi meidän on asetettava etusijalle alat, joilla päästöjen vähentäminen on vaikeaa, ja luotava tehokkaat ekologiset ja sosiaaliset normit, joilla varmistetaan oikeudenmukaiset ja turvalliset työolot.” (mp)

ETSK:n TEN-jaoston puheenjohtaja Baiba Miltovi ?a ja AK:n esittelijä Andres Jaadla allekirjoittivat asuntopolitiikkaa koskevan julkilausuman

**ETSK:n ”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta” -
jaoston (TEN) puheenjohtaja ja alueiden komitean (AK) antaman
asumista käsittelevän lausunnon esittelijä Andres Jaadla
kehottivat EU:n toimielimiä ryhtymään kiireellisesti toimiin
Euroopan unionin tämänhetkisen asuntokriisin ratkaisemiseksi.
He suhtautuivat myönteisesti myös energia- ja asumisasiosta
vastaavan komissaarin nimittämiseen ja siihen, että hänen
tehtävänä on laatia kaikkien aikojen ensimmäinen
kohtuuhintaista asumista koskeva eurooppalainen suunnitelma.**

Asuntopolitiikkaa koskeva julkilausuma

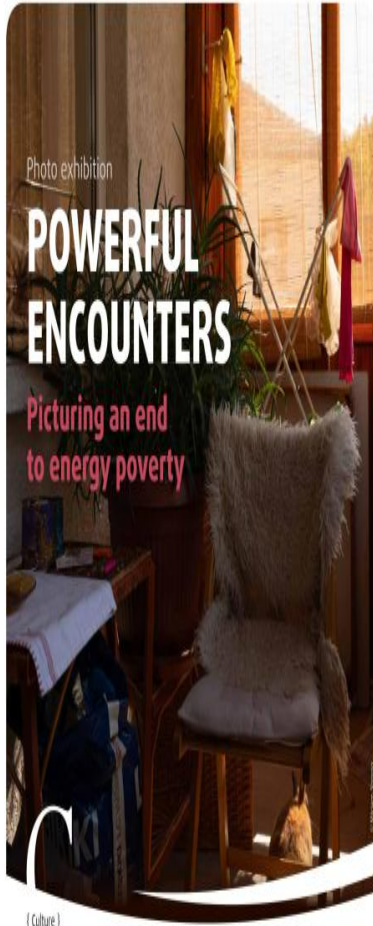
Kehotamme Euroopan komissiota järjestämään **sosiaalista
asuntotarjontaa ja kohtuuhintaista asumista käsittelevän**

jokavuotisen EU-huippukokouksen yhteistyössä Euroopan parlamentin, ETSK:n ja AK:n kanssa. Vuosittaiseen EU-huippukokoukseen kutsuttaisiin monitasoisen lähestymistavan mukaisesti ja toissijaisuusperiaatetta noudattaen kaikki sidosryhmät, jotka osallistuvat sosiaalista asuntotarjontaa ja kohtuuhintaista asumista koskevien jäsenvaltioiden toimien täytäntöönpanoon, vaihtamaan kokemuksia.

- Kannatamme asuntoasioista vastaavan komission jäsen ehdokkaan suunnitelmaa perustaa kohtuuhintaista asumista ja sosiaalista asuntotarjontaa koskeva **yleiseurooppalainen investointijärjestely**, jolla tuettaisiin kansallisten, alueellisten ja paikallisten kumppanusrakenteiden toimia asuntomarkkinoilta syrjäytymisen lopettamiseksi yhteistyössä ETSK:n ja AK:n kanssa.
- Korostamme, että on syytä etsiä **innovatiivisia tapoja lisätä julkisia investointeja ja hyödyntää olemassa olevia EU:n varoja**, jotta asuntokriisiin voidaan löytää pitkäkestoinen ratkaisu.
- Kehotamme EU:n toimielimiä tukemaan **asuinrakennusten peruskorjauksia** monipuolisella, pitkäaikaisella ja innovatiivisella rahoitustuella ja johdonmukaisilla oikeudellisilla puitteilla, jotka on kohdistettu haavoittuvassa asemassa oleville väestöryhmille sekä tärkeille ruohonjuuritason toimijoille, erityisesti energiayhteisöille ja paikallisviranomaisille.
- Vaadimme **tiiviimpää yhteistyötä hallinnon eri tasojen toimijoiden** eli jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, aluehallintojen ja paikallisviranomaisten **välillä**.

Sitoudumme auttamaan Liègen julistuksessa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanossa osallistumalla kaikkien EU:n toimielinten yhteisiin ponnisteluihin asuntokriisin ratkaisemiseksi ja Euroopan yhteenkuuluvuuden parantamiseksi jakamalla kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja paikallis- ja alueviranomaisten näkemyksiä eri puolilta EU:ta.

Voimakkaat kohtaamiset: Kuvitellaan loppu energiaköyhyydelle

This exhibition is presented at the EESC on the initiative of its Civil Society Organisations' Group and in cooperation with Friends of the Earth Europe

4 - 16/12/2024 | room FOYER 6

EESC, Rue Belliard 99, 1040 BRUSSELS

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) isännöi vaikuttavan **Voimakkaat kohtaamiset: Kuvitellaan loppu energiaköyhyydelle** -valokuvanäyttelyn, jossa on esillä valokuvaaja **Miriam Strongin** töitä. Näyttely on järjestetty yhteistyössä Euroopan Maan ystävien kanssa ja se korostaa energiaköyhyyttä kohtaavien Euroopan yhteisöjen aktivismia, yhteisöllisyyttä ja voimaannuttamista. Näyttely järjestetään ETSK:n kansalaisyhteiskunnan organisaatiot -ryhmän aloitteesta ETSK:n JDE-rakennuksessa Brysselissä, osoitteessa Rue Belliard 99-101, 4.-16. joulukuuta.

ETSK:n viestinnästä vastaava varapuheenjohtaja **Aurel Laurentiu Plosceanu** ja ETSK:n kansalaisyhteiskunnan organisaatiot -ryhmän puheenjohtaja **Séamus Boland** korostivat avajaistilaisuudessa ETSK:n sitoutumista köyhyyden poistamiseen, kohtuuhintaisen energian ja systeemisen muutoksen edistämiseen sekä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen.

Boland kertoi puheenvuorossaan elinkustannusten noususta ja köyhyyden lisääntymisestä Euroopassa ja korosti tarvetta uuden Euroopan komission ja Euroopan parlamentin vahvalle poliittiselle vastaukselle. "Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti uuden Euroopan komission poliittisissa suuntaviivoissaan ensimmäisestä köyhyyden vastaisesta EU:n strategiasta ja puhtaan teollisuuden ohjelmasta. Strategian ja ohjelman on tarjottava kestäviä ratkaisuja käytännön todellisuuteen", Boland totesi.

Energiaoikeusaktivisti **Laia Segura** ja Maan ystävien viestintävastaava **Yvonne Lemmen** korostivat, että kyseinen valokuvanäyttely tarkastelee, miten ihmiset kohtaavat energiaköyhyyden ja taistelevat oikeudestaan kunnollisiin, ilmastokestäviin koteihin, joissa käytetään kohtuuhintaista ja puhdasta energiaa. Lisätietoja saat [täältä](#).

[Ja palkinnon parhaasta Connecting EU 2024 -valokuvasta saa...](#)

Connecting EU 2024 -valokuvakilpailun on voittanut päätoimittaja ja toimittaja Martina Cikojević Kroatian postityöntekijöiden liitosta.

Valokuvallaan *Brysselin Grand Place kuunvalossa* voiton vienyt Cikojević palkitaan kaksipäiväisellä matkalla Brysseliin maaliskuussa 2025 järjestettävän ETSK:n kansalaisyhteiskuntaviikon aikana.

Cikojević osallistui tämän vuoden [Connecting EU 2024 -seminaariin](#), joka järjestettiin Brysselissä 17.-18. lokakuuta. Seminaari kokosi yhteen EU:n kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden lehdistö- ja viestintävastaavia sekä toimittajia, ja sen aiheena oli ”Journalismi demokratian linnakkeena: miten auttaa sitä selviytymään ja menestymään”. Seminaarin painopisteenä olivat ennennäkemättömät haasteet, joita toimittajat joutuvat kohtaamaan tässä nopeasti kehittyvän tekoälyn ja lisääntyvän poliittisen painostuksen maailmassa.

Osallistujille järjestettiin myös verkostoitumisohjelmaa aiheesta ”Lehdistö- tai viestintävastaavana Instagramin, Tiktokin ja tekoälyn aikakaudella – miten saada viesti menemään perille”. Tähän osuuteen kuului kaksi työpajaa. Valokuvakilpailu oli osa viestintäasiantuntija **Tom Moylanin** vetämää työpajaa ”Oppitunteja viestintäsisällöistä”.

Voitokkaassa kuvassa tummien pilvien välistä pilkistävä kuu valaisee pimeää iltaa. Martina Cikojević totesi, että kuvassa voi nähdä myös symbolisen yhteyden seminaarin aiheeseen. ”Kukaan ei voi estää kuuta tuomasta valoa pimeyteen, eikä kukaan saisi estää toimittajia paljastamasta totuutta, jotta voisimme elää paremmassa,

turvallisemmassa ja oikeudenmukaisemmassa yhteiskunnassa”, hän sanoi.

Valokuvakilpailun voittajana Cikojević pääsee osallistumaan ETSK:n toiseen kansalaisyhteiskuntaviikkoon, joka järjestetään ETSK:n tiloissa Brysselissä 17.-21. maaliskuuta. Tulevan vuoden tapahtuman aiheena on *Yhteenkuuluvuuden ja osallisuuden lisääminen polarisoituneissa yhteiskunnissa*.

ETSK:n lehdistöyksikkö onnittelee Martinää ja kiittää kaikkia kuvansa lähettäneitä. (II)

UUTISIA RYHMILTÄ

[Yhdysvaltojen vaalit: meidän on oltava valmiita toimimaan yksin keskeisissä strategisissa kysymyksissä](#)

Stefano Mallia, työnantajat-ryhmän puheenjohtaja

Donald Trump voitti Yhdysvaltojen vaalit ja hänestä tulee presidentti toista kertaa. Äänestystulos on selkeä ja sitä on kunnioitettava. Mutta mitä nyt?

EU ja Yhdysvallat ovat edelleen keskeisiä kumppaneita geopolitiikassa ja kaupankäynnissä, koska suhteemme perustuu vastavuoroisuuden periaatteeseen. Nykypäivän yhteenliitettyssä maailmassa ei ole tilaa eristäytymiselle tai protektionismille, koska tällaiset lähestymistavat heikentävät keskinäistä ja maailmanlaajuista yhteistyötä ja taloudellista vaurautta.

EU ja Yhdysvallat ovat toistensa suurimmat kauppakumppanit. EU:n ja Yhdysvaltojen kahdenvälinen **kauppa** käy historiallisen kuumana: vuonna 2023 sen arvo oli yli 1,6 biljoonaa euroa ja kahdenvälisten sijoitusten kokonaiskannan arvo ylitti 5 biljoonaa euroa. Yhdysvallat on merkittävä suorien ulkomaisten investointien lähde EU:ssa. Yhdysvaltojen suorien ulkomaisten investointien arvon arvioidaan olevan Euroopassa noin 3,6 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria, kun taas EU:n Yhdysvaltoihin tekemien investointien arvo on noin 3 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Tällainen keskinäinen investointi vahvistaa EU:n ja Yhdysvaltojen taloudellista riippuvuutta toisistaan ja luo miljoonia työpaikkoja Atlantin molemmin puolin.

Tästä syystä on tärkeää jatkaa tämän suhteen vaalimista. Trump on ehdottanut 10–20 prosentin tullia kaikista maista, myös EU:sta, peräisin oleville tavaroille. Tällaisten tullimaksujen kantaminen EU:n tavaroiden osalta johtaa umpikujaan. Siksi vaadimme avoimempaa vuoropuhelua ja tulevaisuuteen suuntautuvaa yhteistyösuunnitelmaa.

EU:n ja Yhdysvaltojen kauppa- ja teknologianeuvosto on helpottanut keskustelua tekoälyn ja puolijohteiden kaltaisista kriittisistä kysymyksistä. Vaikka vuoropuhelua on vahvistettava ja parannettava, EU:n on myös nopeutettava poliittisia uudistuksiaan, ryhdistäydyttävä ja etsittävä paras tapa löytää keinoja tehdä yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa.

Meidän on myös valmistauduttava siihen, että meidän on ehkä toimittava yksin ilmastonmuutoksen ja Ukrainan kaltaisissa tärkeissä asioissa. Tämä on hyvin todellinen mahdollisuus, ja siksi sitä olisi käytännössä alettava pitää uutena todellisuutena.

[It's the cost of living, stupid!](#)

Työntekijät-ryhmä

Bill Clintonin vuoden 1992 vaalikampanjan iskulause *It's the economy, stupid!* (Talous ratkaisee, taukki!) herätti aikanaan voimakasta vastakaikua taantuman keskellä kamppailevien amerikkalaisten äänestäjien keskuudessa, ja mukailtuna se on vielä nytkin varsin osuva. Riittää, kun katsoo EU-vaalien jälkeisen viimeisimmän [Eurobarometrin](#) tuloksia. Kyselystä kävi ilmi, että tärkeimmät aiheet, jotka kannustivat ihmisiä äänestämään, olivat inflaatio ja talous

Ei, kaikille sopivaa ratkaisua ei ole olemassa, eivätkä taloudelliset vaikeudet voi yksin selittää kaikkia ongelmia, jotka liittyvät tuleviin vaaleihin. Voidaan kuitenkin todeta, että tärkeimmät äänestäjiä motivoineet tekijät viime keväänä EU:ssa ja [muutama viikko sitten](#)

[Atlantin toisella puolella](#) olivat hintojen nousu, elinkustannukset ja taloustilanne. Merkit olivat kyllä näkyvissä, sillä tämä oli itse asiassa suurin huolenaihe jo [alkuvuodesta 2023](#) (seuraavana olivat köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen). Vaikka makrotaloudelliset indikaattorit näyttävät antavan poliittisille päättäjille aihetta tyytyväisyyteen, suora vaikutus, joka [inflaatiolla on välttämättömiin hyödykkeisiin, kuten elintarvikkeisiin ja energiaan, on edelleen merkittävä, ja vaikutus on suhteettoman suuri niille ihmisille, jotka joutuvat käyttämään suuren osan tuloistaan näihin perustarvikkeisiin](#). Taustalla vaikuttavat lisäksi pandemiasta elpyminen ja siihen liittyvät katastrofaaliset politiikkatoimet, ja monet maat kärsivät vielä vuoden 2008 kriisin jälkimainingeista.

Vuosikymmeniä [palkat ovat olleet irrallaan tuottavuuden kasvusta](#), minkä johdosta Euroopan työväen- ja keskiluokan näkyvät paremmasta tulevaisuudesta ovat heikentyneet. Poliittiset ääriilikkeet ja vaaleihin liittyvä kuohunta [ovat tulleet jäädäkseen](#).

Elinkustannuskriisin ratkaiseminen on olennaisen tärkeää Euroopan tulevaisuuden kannalta, sillä tämä kriisi kärjistää yhteiskunnan ja talouden rakenteellisia ongelmia ja haastaa periaatteet, jotka pitävät yllä demokratioidemme yhteiskuntarakennetta.

Marraskuun 26. päivänä [työntekijät-ryhmä tapasi useita sidosryhmiä keskustellakseen aiheesta. Pyydämme teitä tutustumaan tähän keskusteluun](#) ja kehottamaan yhdessä meidän kanssamme päätöksentekijöitä [lopettamaan turha sanahelinä, täyttämään oma osaamisvajeensa](#) ja keskittymään siihen, mikä on tärkeää.

Lopullisesti eroon köyhyydestä

”Kansalaisyhteiskunnan organisaatiot” -ryhmän puheenjohtaja Séamus Boland

Vaikka EU on vauraampi kuin suurin osa maailmasta, miljoonien eurooppalaislasten päivittäinen ateriointi on vieläkin kouluruokailun varassa. Itse asiassa yhä useammassa jäsenvaltiossa on ryhdytty tarjoamaan lapsille ruokaa myös koulujen loma-aikoina. Jo tämä yksistään on merkki siitä, että perustavanlaatuisia köyhyyttä on olemassa, että se on kasvussa ja että tulevan Euroopan komission on puututtava siihen jämäkästi ja epäröimättä.

Euroopan köyhyytilastot ovat masentavaa luettavaa. Noin 21 prosenttia EU:n väestöstä on köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa ([Eurostatin tiedot vuodelta 2023](#)), ja lähes 25 prosenttia lapsista uhkaa ajautua köyhyysloukkuun ([Eurostatin tiedot vuodelta 2023](#)). Voi hyvinkin

olla, että ongelma olisi pahempi ilman EU:n nykyisiä tilanteen muuttamiseen tähtääviä aloitteita, mutta on myönnettävä, että ne eivät riitä. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) ja sen ”kansalaisyhteiskunnan organisaatiot” -ryhmä suhtautuvatkin myönteisesti komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin ilmoitukseen, jonka mukaan komissio laatii toimikaudella 2024–2029 köyhyyden vastaisen EU-strategian, jonka avulla puututaan köyhyyden perimmäisiin syihin. ETSK ja erityisesti ”kansalaisyhteiskunnan organisaatiot” -ryhmä ovat jo pitkään vaatineet tällaista strategiaa.

Köyhyys ei valitettavasti ole vain perheiden päivittäin tarvitsemien perusresurssien puutetta. Se on seurausta pitkään jatkuneista olosuhteista, jotka kulkevat käsi kädessä pitkään jatkuneen huono-osaisuuden kanssa. Tämä huono-osaisuus taas liittyy poliittisiin järjestelmiin, joissa parhaimmillaan jätetään tietyt väestöryhmät huomiotta ja pahimmillaan syrjitään niitä.

Ratkaisuja etsittäessä on arvioitava köyhyyteen johtaneita perimmäisiä syitä ja siis tarkasteltava ihmisten kaikkia elämänvaiheita syntymästä kuolemaan. Sama pätee myös asuntotarjontaan, josta on tulossa yksi Euroopan yhteiskuntien vakavimmista ongelmista. ETSK onkin ”kansalaisyhteiskunnan organisaatiot” -ryhmän pyynnöstä teettänyt [tutkimuksen](#) kohtuuhintaisesta kestävyysajattelun mukaisesta asumisesta EU:ssa. Tutkimus esiteltiin [ryhmän 21. marraskuuta järjestämässä konferenssissa](#), jossa käsiteltiin kestävyysajattelun mukaisten ja kohtuuhintaisten asuntojen tarjontaa keinona suojella kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä Euroopassa. Konferenssissa osoitettiin, että kohtuuhintainen asuminen on yksi köyhyyden torjunnan keskeisistä välineistä.

On ilahduttavaa, että uuteen Euroopan komissioon tulee energia- ja asumisasiosta vastaava komission jäsen. Tästä on apua köyhyyden poistamisessa. On kuitenkin huolestuttavaa, että useimmat poliittiset päättäjät pitävät köyhyyden poistamista edelleen ongelmana, joka on ratkaistavissa mittavien, byrokraattisesti hallinnoitujen määrärahojen avulla. Resurssit saadaan köyhyydestä kärsivien käyttöön vain, jos tämä ajattelutapa muuttuu. Köyhyys on monialainen kysymys, ja Euroopan komission uusien, energia- ja asumisasiosta, tasa-arvoasioista, koheesio- ja uudistusasioista sekä oikeudenmukaisesta siirtymästä vastaavien jäsenten on otettava kiireesti vastuu tämän asennemuutoksen edistämisestä.

KATSE ILMASTOON

Photo by Lucie Morauw

Miljardien pettymys: COP29-kokouksen epäonnistuminen ilmasto-oikeudenmukaisuuden edistämisessä

Adélaïde Charlier, nuori ilmasto- ja ihmisoikeusaktivisti ja yksi Youth for Climate Belgium -järjestön perustajista, luettelee kaiken, mikä on pielessä COP29-ilmastosopimuksessa, josta juuri neuvoteltiin Azerbaidžanin pääkaupungissa Bakussa. Monet pitävät COP29-ilmastosopimusta rikkoutuneen luottamuksen ja ilmaston epätasa-arvon symbolina, sillä se tuotti katkeran pettymyksen haavoittuvassa asemassa oleville maille ja kansalaisyhteiskunnalle.

Maailma on hiljattain Bakussa pidetyn COP29-ilmastokokouksen jäljiltä jakautunut: haavoittuvassa asemassa olevat kansakunnat ja kansalaisyhteiskunta ilmaisevat syvää turhautumistaan ja katsovat, että luottamus on petetty. Vaikka sopimukseen päästiin ja siinä luvattiin

vuosittain 300 miljardia Yhdysvaltain dollaria kehitysmaiden auttamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumisessa vuoteen 2035 mennessä, summa jää selvästi alle sen, mitä ilmastokriisin etulinjassa olevat kiireellisesti tarvitsisivat.

”Ei sopimusta on parempi vaihtoehto kuin huono sopimus”

Fossiilisten polttoaineiden sulkusopimus -aloitteen maailmanlaajuisen osallistumisen johtaja **Harjeet Singh** määrittä neuvottelujen sävyn 24 tuntia ennen lopullisen sopimuksen hyväksymistä: ”Ei sopimusta on parempi vaihtoehto kuin huono sopimus.” Hänen lausuntonsa heijasti jännitteiden lisääntymistä ilmastokriisistä kärsivien maiden, kansalaisyhteiskunnan ja vauraampien maiden välillä. Sunnuntaihin mennessä kokouksessa oli tullut esiin huolestuttava todellisuus, jossa sopimukseen sisältyi vain yksi taloudellinen tavoite: lupaus 300 miljardista Yhdysvaltain dollarista vuodessa vuoteen 2035 mennessä. Tämä tavoite on naurettava, koska se on paljon vähemmän kuin mitä haavoittuvassa asemassa olevat valtiot olivat yhdessä vaatineet (1,3 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria sopeutumista, lieventämistä sekä tappioiden ja vahinkojen torjumista koskevien tarpeiden kattamiseksi).

Tämä sopimus on sidottu uuteen yhteiseen määrälliseen ilmastorahoitustavoitteeseen, jonka tarkoituksena on rahoittaa ilmastosiirtymää kehitysmaissa. Tavoite on kolme kertaa korkeampi kuin vuonna 2009 asetettu 100 miljardin Yhdysvaltain dollarin tavoite, joka saavutettiin vasta vuonna 2022 kaksi vuotta myöhässä. Se ei silti ole vielä läheskään riittävä. Jos otamme huomioon inflaation, vuoden 2009 100 miljardin Yhdysvaltain

dollarin sitoumus olisi 258 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuoteen 2035 mennessä, mikä merkitsee sitä, että todellinen panos oli vain 42 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Haavoittuvassa asemassa olevien maiden vaatimus on ollut selvä: "Biljoonia, ei miljardeja".

Ehdotetun taloudellisen tavoitteen rakenne on aivan yhtä suuri pettymys kuin itse määrä. Tavoite ei sisällä erityistä sitoumusta julkisiin rahoitusmekanismeihin, kuten avustuksiin tai tukiin, joita globaalin etelän maat tarvitsevat kriittisesti.

Tavoitteessa ei myöskään ole alatavoitteita, jotka koskisivat riittävää rahoitusta lieventämiseen, sopeutumiseen sekä tappioiden ja vahinkojen torjuntaan. Se, että sopeutumiseen ei panostettu selkeästi, ja se, että ensisijaisesti kansainvälisten kehityspankkien ja yksityisen sektorin rahoittamia lieventämistoimia painotettiin kohtuuttomasti, osoittavat, että emme ole oppineet mitään vuodesta 2009, jolloin sopeutusrahoitus oli merkittävästi alimitoitettua, mitä pahensivat tilivelvollisuuden sekä tappioihin ja vahinkoihin varatun rahoituksen puute.

Vaikka sopimuksessa mainitaankin menetykset ja vahingot, niihin viitataan vain epämääräisesti ja pinnallisesti sen sijaan, että ne sisällytettäisiin sopimukseen tarkoituksenmukaisesti. Kehys mahdollistaa myös voimakkaan tukeutumisen yksityiseen rahoitukseen, mukaan lukien julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksiin, julkisista varoista tuettuihin vähäriskisiin yksityisiin investointeihin ja täysin yksityisiin investointeihin, joita kannustetaan aktiivisesti.

Historiallisten vastuiden huomiotta jättäminen

Riittämättömän rahoituksen lisäksi sopimus on paljastanut syviä railoja ilmastodiplomatiassa. Varakkaammat valtiot ovat jättäneet huomiotta eriytyneen vastuun periaatteen ja siirtäneet osan taloudellisesta taakasta haavoittuville maille, jotka jo kärsivät ilmastovaikutuksista. Intian, Kuuban, Bolivian ja Nigerian kaltaiset kansakunnat ilmaisivat vihansa ja syyttivät rikkaita maita siitä, etteivät ne ole maksaneet aiemmista kasvihuonekaasupäästöistään.

Luottamus on tämän laiminlyönnin seurauksena päreinä, ja jännitteet ovat saavuttaneet tason, joka on ennennäkemätön COP-neuvottelujen historiassa. Sopimuksen 300 miljardin Yhdysvaltain dollarin sitoumus kalpenee YK:n asiantuntijoiden arvion rinnalla, jonka mukaan kehitysmaissa (Kiinaa lukuun ottamatta) tarvitaan vuoteen 2035 mennessä vähintään biljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Huono sopimus paineen alaisena

Maailman köyhimmät ja haavoittuvimmat valtiot, mukaan lukien 45 vähiten kehittynyttä maata ja 40 pientä saaristovaltiota, hyväksyivät sopimuksen lopulta valtavan poliittisen painostuksen alaisena. Pelko siitä, että mitään sopimusta ei saada aikaan – erityisesti nyt, kun Trumpin presidenttikausi uhkaa tulevaa ilmastokehitystä – pakotti nämä maat suostumaan sopimukseen. Monille sopimus oli katkera kompromissi: he joutuivat hyväksymään riittämättömän rahoituksen saadakseen välitöntä apua.

Viivästyksen hinta

Tämä "huono sopimus" ei ole vain isku diplomaattisiin suhteisiin, vaan sillä on tuhoisia seurauksia miljoonille ihmisille. Äärimmäiset sääolot, merenpinnan nousu ja luonnonvarojen niukkuus ovat jo työntäneet haavoittuvat maat äärirajoilleen. Varakkaampien maiden hallitusten on tunnustettava, että ilmastotoimiin investoiminen nyt maksaisi paljon vähemmän kuin sen odottelminen, että luontoäidin meiltä perimä

katastrofaalinen lasku kasvaa entisestään.

COP29-kokouksen lopputulos jättää painokkaan muistutuksen: ilmastokriisi vaatii rohkeita, kiireellisiä toimia ja oikeutta niille, joita kriisi eniten koskee. Ilman muutossitoumuksia syvennämme vuosi vuodelta kuilua globaalin pohjoisen ja etelän välillä, mikä heikentää maailmanlaajuisen ilmastoyhteistyön ydintä.

Kun suuntaamme katseemme kohti COP30-kokousta, on selvää, että taistelu ilmasto-oikeudenmukaisuuden puolesta ei ole vielä läheskään ohi.

Adélaïde Charlier on 23-vuotias eurooppalainen ilmasto-oikeusaktivisti, joka tunnetaan parhaiten yhtenä Youth for Climate Belgium -järjestön perustajista ja nyt myös Bridge -organisaation (joka yhdistää nuoriso- ja ilmastopolitiikan) perustajana. Hänet on mainittu myös yhdysvaltalaisen Forbes-talouselähdteen luettelossa alle 30-vuotiaista vaikuttajista (Forbes 30under30).

Taistelu terveen planeetan puolesta on elämän ja kuoleman kysymys

"Me maaseudun naiset emme halua, että meitä katsotaan säälieni tai myötätuntoisesti, vaan haluamme, että meidät tunnustetaan liittolaisiksi pyrittäessä kestävään kehitykseen ja että meille annetaan arvoa sen mukaisesti. Me tarvitsemme mahdollisuuksia ja laadukkaita peruspalveluja voidaksemme pysyä alueillamme ja jatkaa maailman ruokkimista", sanoo Luz Haro Guanga, ecuadorilainen maanviljelijä ja [Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen maaseudun naisten verkoston \(RedLAC\) pääsihteeri](#), joka puhui hiljattain ETSK:n keskustelussa aiheesta **"[Naiset ja maapallon kolmitahoinen kriisi](#)".** Luz Haro Guanga puhuu ETSK-infon haastattelussa ilmastonmuutoksen vaikutuksista Latinalaisessa Amerikassa ja siitä, miksi - COP16-kokouksen takaiskuista huolimatta - taistelussa kestävämmän ja terveemmän maapallon puolesta ei ole tilaa tai aikaa pessimismille.

Organisaationne RedLAC osallistui COP16-kokoukseen. Oletteko pettynyt kokouksen tuloksiin, koska luonnon ja biologisen monimuotoisuuden suojelun rahoituksesta ei päästy yksimielisyyteen? Saavutettiinko COP16-kokouksessa mitään?

Haro Guanga: Maaseudulta kotoisin olevana ecuadorilaisena olen taistellut maaseutusiskojeni oikeuksien puolesta Ecuadorissa 1980-luvulta lähtien. Nämä lähes 40 vuotta ovat opettaneet minulle muun muassa sen, että sosiaaliset prosessit vaativat valtavia ponnisteluja, tuottavat vain vähän välittömiä palkintoja ja edellyttävät ennen kaikkea sinnikkyyttä, johdonmukaisuutta ja tinkimättömyyttä. Yksimielisyys luonnon ja biologisen monimuotoisuuden suojelun

rahoituksesta olisi ollut hieno juttu, mutta olen varma, että tuhansien kaupunki- ja maaseutualueiden miesten ja naisten äänet, jotka tuotiin COP16-kokoukseen pienten hiekanjyvästen vyörynä, saivat puolelleen ihmisiä, jotka eivät aiemmin halunneet tukea kiireellisiä ilmastotoimia.

Emme saavuttaneet tavoitettamme, mutta juuri nyt meidän on jatkettava vaatimusten esittämistä kaikkien kaupunkien, yhteisöjen ja maiden viranomaisille, jotta saisimme heidän huomionsa ja jotta he tekisivät henkilökohtaisella, teknisellä ja poliittisella tahdollaan parhaat päätökset välttääksemme ihmisten nälkäkuolemat, joita tulee tapahtumaan tulevaisuudessa, jos emme toimi nyt.

Miten ilmastonmuutos vaikuttaa alkuperäiskansojen ja maaseudun naisiin Latinalaisessa Amerikassa?

Haluaisin nostaa esiin joitakin tosiasioita Amerikan valtioiden järjestöön (OAS) kuuluvan Amerikan valtioiden naistoimikunnan (Inter-American Commission of Women, CIM) kokoamasta asiakirjasta, joka perustuu vuoropuheluihin 16 maasta kotoisin olevien 70 naisjohtajan kanssa. Vuoropuheluprosessi käynnistyi syyskuussa 2024. Asiakirja esiteltiin COP16-kokouksessa, ja siinä esitetään maaseudun naisten mielipiteet.

Johtopäätös oli, että ilmastonmuutos on todellisuutta kaikissa maissa, myös Amerikan valtioissa, ja sillä on vakavia vaikutuksia. Neljä ilmastoilmiötä kuitenkin nostettiin erityisesti esiin.

Pitkittyneet kuivuusjaksot: jotkin maat raportoivat kuukausista, jolloin sademäärät olivat hyvin vähäisiä, ja eteläiset maat kertoivat vuosia kestäneistä kuivuusjaksoista.

Lämpötilan nousu on selvästi normaalia suurempi: Nämä korkeat lämpötilat yhdessä kuivan maaperän kanssa aiheuttavat lukuisia tulipaloja (jotkin spontaaneja ja toiset tarkoituksellisesti sytytettyjä), joita pahentavat kuivat olosuhteet ja jotka vaikuttavat elämään ja biologisesti monimuotoisiin järjestelmiin. Esimerkiksi Brasilian kokouksen aikaan raportoitiin, että Piauín osavaltiossa oli 300 aktiivista tulipaloa.

Myrskytuulet: Mainittiin, että sade on voimakasta ja nousee hyvin lyhyessä ajassa ja että siihen liittyy usein voimakkaita myrskyjä. Keski-Amerikasta, Meksikosta, Dominikaanisesta tasavallasta ja Kolumbian rannikolta tulevat osallistajat kertoivat alueeseensa vaikuttavien hurrikaanien ja trooppisten myrskyjen voimakkuuden ja esiintymistiheyden lisääntymisestä.

Muutokset sademäärissä: "Sataa, kun sitä vähiten odottaa" on ilmaus, joka lausuttiin kaikissa kokouksissa, ja etelässä ja Andien alueella puhuttiin odottamattomista pakkasista, raekuuroista ja lumisateista. Yleisesti ottaen todettiin, että vuotuinen sademäärä on pienentynyt, mutta kerrottiin, että sateet ovat rankkasateita ja aiheuttavat tulvia ja luonnonkatastrofeja, jotka johtavat ihmishenkien, infrastruktuurien, teiden ja satojen menetyksiin ja vaikuttavat elinoloihin pääasiassa maaseudulla. Yksi osallistuja kiteytti asian toteamalla, että "joskus sateet ovat pelottavia".

Toisaalta sovelletaan kestävämpiä käytäntöjä, mikä kuluttaa luonnonvaroja. Huolestuttavimpia ja yleisimmin mainittuja ongelmia olivat metsien ja mangrovesoiden hakkuut tai metsäkato, tarkoituksellisesti sytytetyt metsäpalot, vesivarojen epäasianmukainen käsittely, saastuminen, intensiivisten, ekspansivisten, paljon vettä käyttävien ja saastuttavien toimien edistäminen sekä maatalouskemikaalien, rikkaruohojen torjunta-aineiden ja tuholaismyrkkujen liiallinen käyttö.

Yksi erottuva näkökulma oli **joidenkin paikallisten ja kansallisten hallitusten toimimattomuus**, sillä ne eivät pyri kehittämään sääntelykehyksiä tuhoavan toiminnan hillitsemiseksi ja kestävien

tuotantostrategioiden edistämiseksi. Joissakin maissa on säännöksiä, mutta korruption tai henkilökohtaisten poliittisten etujen vuoksi viranomaiset eivät pane niitä täytäntöön.

Näin ollen kansainvälisiä johtajia kehotetaan painostamaan valtioita noudattamaan allekirjoittamiaan biologista monimuotoisuutta ja ilmastonmuutosta koskevia sopimuksia.

Oletteko optimistinen vai pessimistinen sen suhteen, mihin suuntaan taistelu ilmaston- ja ympäristönsuojelun puolesta on menossa? Mitä mielestänne pitäisi tehdä?

Jos emme unelmoi suuria, emme saavuta merkittäviä asioita. Samalla kun ilmastonmuutos vaikuttaa meihin ja sen vaikutukset etenevät nopeasti, emme voi lakata taistelemasta, jotta päätöksentekijät kiinnittäisivät huomiota niihin perusnäkökohtiin, jotka edellyttävät ensisijaisia toimia paitsi rahoituksen myös koordinoinnin suhteen sekä yhteistyötä ja vähemmän itsekkyyttä ja puolueellista poliittista kiihkoa.

Olen optimistinen, että jos vaadimme, korotamme ääntämme ja ylläpidämme sinnikkäästi pitkäaikaisia sosiaalisia prosesseja – jos teemme strategisia liittoumia, sekä Amerikan mantereella että kaikkialla maailmassa, voimme vaikuttaa julkiseen politiikkaan ja varmistaa, että valta-asemiin tai päätöksentekotehtäviin nousevat tekevät sen siinä vakaumuksessa, että ilmastonmuutosta on torjuttava kiireellisesti ja että samalla on vähennettävä toimia, joilla nopeutetaan sen haitallisia ja tuhoisia vaikutuksia planeettaamme: tulipaloja, yhden lajikkeen viljelyä, hyönteismyrkkyjen ja kemikaalien mielivaltaista käyttöä, vesistöalueiden tuhoamista, rajoittamatonta kalastusta, vesilähteiden tuhoamista, jätevesien käsittelyä jne.

Pessimismi heikentää ääntämme ja saa meidät lopulta luopumaan työstämme ja taistelustamme. Taistelussa kestävämmän ja terveemmän planeetan puolesta ei ole aikaa hukattavaksi eikä tilaa pessimismille kielteisistä tapahtumista huolimatta. Kyse on nykyisten ja tulevien sukupolvien elämästä tai kuolemasta!

Paras aika toimia oli eilen. Mutta tänäänkin on hyvä päivä alkaa muuttaa asenteita ja tehdä sitoumuksia kaikkien ihmisten hyväksi.

Luz Haro Guanga on ecuadorilainen maanviljelijä ja [Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen maaseudun naisten verkoston](#) (RedLAC) pääsihteeri sekä verkoston ecuadorilaishaaran ([FUNMUJERURAL-e](#)) puheenjohtaja. RedLAC on sosiaalinen järjestö, joka koostuu yli 200:sta Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen maaseudulla toimivasta naisjärjestöstä. Argentiinassa vuonna 1990 perustetun järjestön tarkoituksena on edistää maaseudun naisten tehokasta yhteiskunnallista ja poliittista osallistumista. RedLACin pitkäaikaisten ponnistelujen ansiosta Amerikan valtioiden järjestö (OAS) on julistanut ajanjakson 2024–2034 ”Amerikan valtioiden kaikkien maaseudulla asuvien naisten, nuorten ja tyttöjen oikeuksien vuosikymmeneksi”.

Kestävä sijoittaminen lastenlasten tulevaisuuteen

Vuonna 2021 belgialainen *Grootouders voor het Klimaat* -yhdistys (isovanhemmat ilmaston puolesta) voitti ilmastotoimiin keskittyneen ETSK:n [kansalaisyhteiskuntapalkinnon](#) kampanjastaan ”Suunnataan säästöme heidän tulevaisuuteensa”. Kampanjalla kannustettiin noin 2,4 miljoonaa belgialaista isovanhempaa ohjaamaan säästönsä - joita arvioitiin tuolloin olevan noin 910 miljardin euron verran - kestävämpiin hankkeisiin. ETSK info keskusteli *Grootouders voor het Klimaat* -järjestön edustajien kanssa nykyisestä ilmastokysymysten ja kestävän rahoituksen tilanteesta sekä heidän odotuksistaan ja tulevaisuudensuunnitelmistaan.

Nyt kun kolme vuotta on kulunut, näettekö kampanjanne tuottaneen konkreettisia tuloksia? Miten arvioisitte yleensä nykyistä ilmastokysymysten ja kestävän rahoituksen tilannetta Belgiassa? Onko edistystä tapahtunut, ja ovatko ihmiset tulleet entistä tietoisemmiksi niiden merkityksestä?

ETSK:n palkinto teki meitä merkittäväällä tavalla tunnetuksi ja antoi meille tukea. Olemme usein viitanneet siihen yhteyksissämme hallitukseen, muihin tukiorganisaatioihin ja muihin kansalaisiin. Se on auttanut meitä luomaan lisää yhteyksiä ja kehittämään kampanjaamme edelleen sekä muiden isovanhempien että nuorempien sukupolvien edustajien kanssa laatiessamme esityksiä, työpajoja ja kestävää rahoitusta käsitteleviä luentoja.

Vaikka tämä aihe ei edelleenkään ole yksinkertainen, Euroopassa on käynnistetty merkittäviä siihen liittyviä lainsäädäntötoimia (luokittelujärjestelmä, vihreän kehityksen ohjelma, yritysten kestävyysraportointia koskeva direktiivi, yritysten kestävä toimintaa koskeva huolellisuusvelvoite jne.). Tämä tarkoittaa, että yritykset ja toimialat käynnistävät yhä enemmän aloitteita, joihin voimme ottaa kantaa. Tämä herättää paljon kaivattua toivoa, koska Bakun COP-kokouksen saavutukset jäivät valitettavasti jälleen riittämättömiksi.

Äskettäin tehdyn tutkimuksen perusteella totesimme, että työmme tietoisuuden lisäämiseksi on edelleen hyvin tarpeellista. Vain 5–15 prosenttia sijoittajista hyödyntää oikeuttaan pyytää rahoituslaitoksia ottamaan sijoittajien kestävyysmieltymykset huomioon. Näin ollen meidän on jatkettava työtä tämän aiheen parissa.

Mitä odotatte COP29-kokoukselta? Osallistutteko kokoukseen joko suoraan tai tukemalla 12-vuotiasta Ferre-poikaa ja hänen isovanhempiaan? Uskotteko, että ilmastorahoitus on ratkaiseva kysymys oikeudenmukaisen siirtymän kannalta?

Tätä kirjoitettaessa COP29-kokous on juuri päättynyt. Alusta alkaen annoimme täyden tukemme sekä taloudellisesti että viestinnässä 12-vuotiaalle Ferrelle, joka matkusti Bakuun ilmaston puolesta toimivaan järjestöön kuuluvien isovanhempiensa kanssa, varmistaaksemme, että lasten ääntä kuullaan jatkossakin. Haluamme myös kiittää kaikkia muita isovanhempia ja viranomaisia, jotka tekivät matkan mahdolliseksi.

COP29-kokouksessa oli käsiteltävä ilmastorahoitusta, koska rahoitus on todellakin ratkaisevan tärkeää oikeudenmukaisen siirtymän kannalta. Valitettavasti tätä ei tuotu Bakussa riittävästi esiin. Viestimme on

edelleen sama: rahaa on saatavilla, ja pyydämme niitä, joilla sitä on, tarttumaan tilanteeseen ja käyttämään varojaan kestäväällä tavalla lastenlastemme tulevaisuuden turvaamiseksi.

Mitkä ovat ilmaston puolesta toimivan isovanhempien yhdistyksen viimeisimmät toimet, jotka haluaisitte mainita? Onko tulossa uusia hankkeita?

Olemme edelleen toiveikkaita tulevaisuuden suhteen. *Grootouders voor het Klimaat* -järjestö pyrkii vuonna 2025 – kymmenen vuotta Pariisin sopimuksen jälkeen – saamaan mukaan paljon muita isovanhempia, jotka kuuluvat suuriin seniorijärjestöihin Flanderissa. Valmistelemme toimia, joilla kymmeniä ilmaston puolesta toimivia isovanhempia koulutetaan ottamaan osaa ilmastokeskusteluihin luottavaisina ja valmiina osallistumaan ja kuuntelemaan.

Olemme laatineet useita työpajoja, joista yksi käsittelee kestäväää säästämistä ja sijoittamista ja joita tarjoamme maksutta kaikille seniorijärjestöjen paikallisosastoille. Suurta innostusta on jo havaittavissa. Vuoden 2025 marraskuun lopulla järjestämme suuren lopputapahtuman, joka – näin toivomme – ei merkitse loppua vaan pikemminkin alkua kasvavalle sitoutumiselle tulevaisuuden puolesta.

Hugo Van Dienderen on yksi "Grootouders voor het Klimaat" -järjestön perustajista ja puheenjohtajista. Vuonna 2019 perustettu "Grootouders voor het Klimaat" on seniorikansalaisten, pääasiassa isovanhempien, riippumaton yhdistys, joka haluaa välittää elinkelpoisen maailman tuleville sukupolville.

Kuvassa: Ferre ja hänen ilmaston puolesta toimivat isovanhempansa Bakun COP29-kokouksessa. Ferrellä oli tilaisuus ilmaista huolensa ilmastokriisistä monille merkittäville ihmisille.

Vaikutusinvestoiminen: rahoitusalan muuttaminen kestävää tulevaisuutta varten

Voiko kestäväällä sijoittamisella auttaa pelastamaan maailman? Rahoitusala on merkittävässä muutoksessa ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvien haasteiden vuoksi. Tohtori Brigitte Bernard-Rau Hampurin yliopistosta tarkastelee vaikutusinvestoimista, uutta tehokasta investointistrategiaa. Se merkitsee perustavanlaatuisia muutoksia siinä, miten pääoman ja rahoituksen rooli yhteiskunnassa ymmärretään, ja haastaa perinteisen käsityksen, jonka mukaan sijoittajien on valittava rahan hankkimisen ja vaikuttamisen välillä.

Brigitte Bernard-Rau

Samalla kun maailmassa kohdataan ennennäkemättömiä ympäristöön liittyviä ja yhteiskunnallisia haasteita ilmastonmuutoksesta ja luonnon monimuotoisuuden häviämisestä ruokaturvaan, eriarvoisuuteen, hyvinvointiin ja terveydenhuoltoon, rahoitusallalla on käynnissä merkittävä muutos. Vaikutusinvestoiminen on noussut esiin voimakkaana toimintatapana, joka haastaa perinteisen käsityksen, jonka mukaan sijoittajien on valittava rahan hankkimisen ja vaikuttamisen välillä. Mutta mitä vaikutusinvestoiminen tarkalleen on ja miten se eroaa muista kestävästä rahoituksen muodoista?

Vaikutusinvestoimisen periaatteet

Vaikutusinvestoiminen merkitsee keskeistä muutosta siinä, miten pääoman ja rahoituksen rooli yhteiskunnassa ymmärretään.

[Maailmanlaajuisen vaikutusinvestointiverkoston \(Global Impact Investing Network, GIIN\)](#) määritelmän mukaan vaikutusinvestoiminen on

investointistrategia, jossa investointien tarkoituksena on tuottaa taloudellisen tuoton lisäksi positiivisia, mitattavissa olevia yhteiskunnallisia ja ympäristövaikutuksia. Ilmeisen yksinkertaisesta määritelmästä huolimatta vaikutusinvestoimisen muutospotentialiaali on monitahoinen.

Jotta voidaan täysin ymmärtää vaikutusinvestoimisen erityinen rooli nykyaikaisella rahoitusallalla – ja suhteessa sen materialistiseen lähestymistapaan – on nähtävä, mihin vaikutusinvestoiminen sijoittuu investointilähestymistapojen laajalla kirjolla. Kirjon toisessa päässä on perinteinen investoiminen, jossa tärkeintä on taloudellinen tuotto ja voiton maksimointi eikä sosiaalisilla tai ympäristöön liittyvillä näkökohdilla ole merkitystä päätöksenteossa. Sitä seuraa jatkumossa yhä kehittyneempiä lähestymistapoja, joissa otetaan huomioon yhteiskunnallisten vaikutusten ja ympäristönsuojelun tasoon liittyvät tekijät. Niitä seuraavat erilaiset kestävästä rahoituksen investointimallit. Vaikutusinvestoiminen on näistä kehittynein investointistrategia, joka edistää myönteistä muutosta yhdistämällä taloudellisen tuoton yhteiskunnallisiin ja ympäristötavoitteisiin.

Investointilähestymistavat pähkinänkuoressa:

- **Perinteisessä investoimisessa** keskitytään yksinomaan taloudelliseen tuottoon ja jätetään sosiaaliset ja ympäristötekijät huomiotta. Se on pitkään ollut pääomamarkkinoiden kulmakivi.
- **ESG-kriteerit huomioon ottavassa investoimisessa** käytetään ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyviä tekijöitä riski-indikaattoreina investointipäätöksissä, mutta niitä ei pidetä investointien ensisijaisina lähtökohtina.
- **Kestävässä rahoituksessa** ESG-näkökohdat on otettu osaksi investointeja koskevaa päätöksentekoa, ja siinä kestävyuden katsotaan luovan arvoa. Kestävä rahoitus tukee investointeja, joilla puututaan kestävyyshaasteisiin sekä saadaan aikaan myönteistä yhteiskunnallista ja ympäristöön liittyvää muutosta. Siihen sisältyy myös siirtymään investoiminen rahoittamalla sekä jo valmiiksi ympäristöystävällisiä kohteita (vihreä rahoitus) että siirtymistä ympäristöystävälliseen suoritustasoon ajan mittaan (siirtymärahoitus).
- **Vaikutusinvestoimisella** viitataan rahoitusmarkkinoiden merkittävään muutokseen, ”merkittävään uudelleensuuntautumiseen kohti vaikuttamista”. Se vastaa kysymykseen ”[Auttaako kestävyteen investoiminen parantamaan maailmaa](#)”? Vaikutusinvestoiminen onkin tarkoituksellisin lähestymistapa, jolla yhtäläisellä sitoutumisella pyritään aktiivisesti saavuttamaan sekä taloudellista tuottoa että mitattavissa olevaa myönteistä vaikutusta yhteiskuntaan ja ympäristöön.

Vaikutusinvestoimisen kaksi puolta: vaikutuksiin mukautettu ja vaikutuksia tuottava investoiminen

[Vaikutusinvestoimisessa](#) tehdään ratkaiseva ero vaikutuksiin mukautettujen ja vaikutuksia tuottavien investointien välillä. Tämä jako auttaa sijoittajia ymmärtämään, mihin niiden rahat menevät ja miten investoinneilla edistetään myönteistä muutosta.

- **Vaikutuksiin mukautetuilla investoinneilla** tuetaan yrityksiä, jotka ovat jo osoittaneet käyttävänsä myönteisiä ympäristö- tai yhteiskunnallisia käytäntöjä ja todistaneet sitoutumisensa myönteiseen vaikuttamiseen toiminnallaan ja tuloksillaan.
- **Vaikutuksia tuottavilla investoinneilla** luodaan aktiivisesti uusia ratkaisuja sosiaalisiin tai ympäristöhaasteisiin keskittyen usein muutokseen, muun muassa systeemiseen muutokseen.

Tämä teoreettinen erottelu ilmenee käytännössä eri toimialojen reaali maailman sovellusten kautta.

Puhdas energia

Puhtaaseen energiaan siirtymisessä vaikutuksiin mukautetut investoinnit voivat olla osakkeiden ostamista vakiintuneista uusiutuvan energian yrityksistä tai sähköajoneuvojen valmistajista. Nämä yritykset edistävät jo ympäristön kestävyttä ydinliiketoimintamalliensa kautta. Saman toimialan vaikutuksia tuottavat investoinnit voisivat sen sijaan keskittyä rahoittamaan varhaisessa vaiheessa olevia akkuteknologian startup-yrityksiä tai innovatiivisia ja yhteisöllisiä aurinkoenergiaprojekteja alueilla, joissa aurinkoenergian käyttöönotto on vähäistä. Siten niillä voitaisiin luoda täysin uusia ratkaisuja energiahaasteisiin.

Kestävä maatalous

Kestävä maatalous tarjoaa toisen havainnollisen esimerkin. Vaikutuksiin mukautettuja investointeja tekevät sijoittajat voisivat tukea vakiintuneita luonnonmukaisten elintarvikkeiden tuottajia tai kestäviä maataloustoimia. Vaikutuksia tuottavat sijoittajat taas keskittyisivät kehittämään uusia uudistavan viljelyn tekniikoita tai vallankumouksellisia kaupunkiviljelyratkaisuja, jotka voisivat muuttaa tapaamme tuottaa elintarvikkeita.

Sosiaaliset vaikutukset

Sosiaalisten vaikutusten alalla vaikutuksiin mukautetuilla investoinneilla tuetaan usein yrityksiä, joilla on vahvat monimuotoisuuspolitiikat ja oikeudenmukaiset työkäytännöt. Sen sijaan vaikutuksia tuottavilla investoinneilla voitaisiin rahoittaa uusien kohtuuhintaisten asuinalueiden rakentamista tai urauurtavia koulutusteknologiaratkaisuja yhteisöille, joilla on käytettävissään vähemmän palveluita, ja luoda siten aktiivisesti uusia polkuja sosiaaliseen tasa-arvoon.

Investointiprosessi: aikomuksesta vaikutukseen

Vaikutusinvestoimisen onnistuminen edellyttää tiukkaa prosessia, jonka tarkoituksena on saada aikaan positiivinen sosiaalinen ja ympäristömuutos ja joka alkaa [selkeiden vaikutustavoitteiden asettamisesta](#). Sijoittajien on määriteltävä erityiset ympäristöön liittyvät tai yhteiskunnalliset tulokset, joita ne pyrkivät saavuttamaan, ja asetettava mitattavissa olevat tavoitteet. Usein nämä tavoitteet noudattavat vakiintuneita kehyksiä, kuten Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden globaalia indikaattoria ja Agenda 2030:n tavoitteita.

Tämä tarkoituksellisuus erottaa vaikutusinvestoimisen muista kestävä rahoituksen muodoista. Se edellyttää, että vaikutuksia painottavat sijoittajat aloittavat asianmukaista huolellisuutta koskevan prosessin, jossa arvioidaan perusteellisesti sekä taloudellista tulosta että kykyä tuottaa ja mitata merkityksellisiä yhteiskunnallisia tai ympäristöön liittyviä tuloksia.

Investoinnin taloudellinen arviointi on vakiintunut käytäntö, jota tuetaan standardoiduilla mittareilla ja vankilla menetelmillä. Muiden kuin taloudellisten vaikutusten arviointi, mukaan lukien sosiaaliset ja ympäristövaikutukset, on kuitenkin verrattain vähemmän kehittyntä, eikä sitä varten ole olemassa yleismaailmallisia puitteita. Sijoittajien on siis mentävä perinteistä taloudellista analyysiä pidemmälle arvioidakseen, kuinka syvästi yritys on sitoutunut vaikuttamiseen. Sitä varten niiden on arvioitava johdon sitoutuminen vaikutustavoitteiden saavuttamiseen, kyky mitata vaikutuksia tehokkaasti ja kyky julkistaa tulokset ja raportoida niistä avoimesti. Arviointiprosessissa tarkastellaan usein investoinnin tavoitteisiin räätälöityjä erityisiä vaikutusmittareita ja varmistetaan, että ne ovat yhdenmukaisia tunnustettujen viitekehysten, kuten IRIS+ :n tai [vaikutushallintahankkeen \(Impact Management Project \(IMP\), 2024\)](#), kanssa.

Lisäksi asianmukaisen huolellisuuden prosessin tehostamiseksi [on olennaisen tärkeää erottaa toisistaan ”yrityksen vaikutus” ja ”sijoittajien vaikutus”](#). Yrityksen vaikutus tarkoittaa yrityksen toiminnan ja tuotteiden välittömiä sosiaalisia tai ympäristövaikutuksia. Sijoittajien vaikutus puolestaan tarkoittaa vaikutusta, joka sijoittajilla on yrityksen käyttäytymiseen ja tuloksiin sijoitusvalintojensa ja sitoutumisstrategioidensa kautta. Tämän eron ymmärtäminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan arvioida investointien kokonaisvaikutusta tarkasti ja kehittää tehokkaita käytäntöjä vaikutusten mittaamiseksi.

Haasteet, monimutkaisuus ja merkillepantavat seikat

Lupaavuudestaan huolimatta vaikutusinvestoiminen kohtaa merkittäviä esteitä:

1. **Vaikutusten mittaaminen:** vakiomittareiden puuttuessa yhteiskunnallisia ja ympäristövaikutuksia on vaikea kvantifioida tai vertailla. Vaikutusmittareiden läpinäkyvyys ja tarkka seuranta ja raportointi ovat ratkaisevan tärkeitä johdonmukaisuuden ja vastuuvollisuuden kannalta sekä sen varmistamiseksi, että vaikutusväitteet perustuvat näyttöön.
2. **Haasteet investoinnin ja vaikutuksen yhdistämisessä:** on vaikea erotella tiettyjen investointien vaikutuksia laajempien systeemisten muutosten keskellä. Vaikutusinvestoimisen sitkeimpiä haasteita on edelleen sen määrittäminen, kuinka suuri osa havaitusta muutoksesta voidaan suoraan yhdistää tiettyyn investointiin. Esimerkiksi kestävä kehityksen tavoitteen 3 – Terveyttä ja hyvinvointia – edistäminen voi olla seurausta terveydenhuoltolaitoksiin, koulutukseen ja infrastruktuuriin tehtävien investointien yhdistelmästä eikä yhdestä kohdenetusta investoinnista. Kontrafaktuaalisen analyysin ja kontrolliryhmien vertailun kaltaisten menetelmien kehittäminen on tarpeen, mutta se voi vaatia paljon resursseja eikä menetelmiä ole aina mahdollista toteuttaa etenkin pienissä hankkeissa tai kehittyvillä markkinoilla.
3. **Vaikutuspesu:** yritysten tai rahastojen liioitellut tai valheelliset väitteet niiden sosiaalisista tai ympäristövaikutuksista heikentävät luottamusta alalla. On erittäin tärkeää, että raportointi on avointa ja vaikutusväitteet todennetaan, jotta säilytetään luottamus ja eheys koko vaikutusinvestointialalla ([Impact Taskforce, ITF](#)). Selkeät standardit vaikutusten mittaamista ja luotettavia todentamismenetelmiä varten sekä kolmansien osapuolten tarkastukset ja riippumaton sertifiointi ovat elintärkeitä uskottavuuden säilyttämiseksi.

Vaikutusinvestoimisen muutospotentiaalin hyödyntäminen

Vaikutusinvestoiminen on globaalin rahoituksen perustavanlaatuisen muutoksen eturintamassa; se on paljon muutakin kuin vain investointistrategia muiden joukossa. Se tarkoittaa, että rahoituksen rooli yhteiskunnassa hahmotellaan kokonaan uusiksi. Se haastaa perinteisen käsityksen siitä, että taloudellisen tuoton ja myönteisen sosiaalisen ja ympäristövaikutuksen on oltava erillään toisistaan.

Vaikutusinvestoimisen kehitys on osoittanut, että investoinneilla voidaan samanaikaisesti sekä tuottaa voittoa että edistää merkityksellistä sosiaalista ja ympäristöystävällistä muutosta. Vaikutusinvestoiminen yhdistää tarkoituksenmukaisuuden tuottoon ja tarjoaa vakuuttavan lähestymistavan sekä ihmisiä että planeettaa palvelevan rahoitusjärjestelmän aikaansaamiseksi.

Brigitte Bernard-Rau on tohtori ja tutkija Hampurin yliopiston liiketalouden, taloustieteen ja yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa. Hänen tutkimustyönsä keskittyy ESG-luokitukseen ja luokituslaitoksiin, kestävään rahoitukseen, sosiaalisesti vastuulliseen sijoittamiseen, vaikutusinvestoimiseen ja yritysten yhteiskuntavastuuseen. Hän on äskettäin julkaissut kirjan [Sustainability Stories: The Power of Narratives to Understand Global Challenges](#) (Springer Nature, 2024). Kirjaan on koottu yli 30 inspiroivaa tarinaa kirjoittajilta eri puolilta maailmaa. tarinat käsittelevät erilaisia tapoja sitoutua yhteiseen hyvään ja saada aikaan muutosta yhteisöissä, ammatillisissa käytännöissä ja ihmisten elämässä.

Kansalaisjournalismi tukee perinteistä mediaa

Liettuan uusi ilmastouutistoimisto "Climate Reporters" pyrkii torjumaan väsymystä ilmastoraportoinnissa ja palauttamaan ilmastonmuutoksen toimitusten asialistojen kärkeen. Loistavana esimerkkinä kansalaisjournalismista Climate Reporters yhdistää viestinnän ja ilmastoaktivismiin valistaakseen ihmisiä ilmastonmuutoksesta ja antaakseen Äiti maalle äänen ympäristökriisin aikana.

Rūta Trainytė

Ilmastouutistoimisto Climate Reporters aloitti toimintansa tänä vuonna Liettuassa. Se on kansalaisjärjestöjen aloite ja esimerkki kansalaisjournalismista. Uutistoimiston tavoitteena on auttaa toimittajia raportoimaan ympäristökriisin eri näkökohdista. Tätä varten toimiston tiimi laatii tekstejä ja välittää ne toimituksiin.

Toimistossa työtä tekee aktivistien yhteisö. Tekstejä laativat toimittajat, suhdetoiminnan asiantuntijat, kansalaisjärjestöjen edustajat, aktivistit ja tutkijat - lyhyesti sanottuna ihmiset, jotka välittävät siitä, mitä tapahtuu, ja haluavat yhteiskunnallista muutosta. He muodostavat myös Climate Reporters -uutistoimiston hallituksen. Hallitus varmistaa, että uusi aloite on luotettava.

Climate Reporters -uutistoimisto ei ole uusi viestintämaailmassa, vaan sen toimittajilla on jo huomattavaa kokemusta suhdetoiminnasta, editoinnista sekä verkkoportaalien luomisesta ja ylläpidosta. Emme ole aloittelijoita myöskään ilmastoasioissa. Näin idea syntyi. Teemme sitä, mitä parhaiten osamme, ja yhdistämme sen ilmastoaktivismiin.

Annamme Äiti maalle äänen tänä ympäristökriisin aikana.

Olemme tietenkin yhteydessä toimittajiin. Toimitusten hallitsevana suuntauksena on uskoa, että ilmastouutiset eivät kiinnosta yleisöä eivätkä tuota klikkauksia. Toimittajat välttävät julkaisemasta artikkeleita, joiden otsikot sisältävät termin "ilmastonmuutos" tai "ilmastokriisi". Mitä ilmastokriisin kieltäminen tarkoittaa? Onko se tapa suojella yhteiskuntaa huonoilta uutisilta ja ahdistuneisuudelta?

Se ei ehkä ole niin paha asia. Toimituksiin tulvii päivittäin valtava määrä uutisia, joita on fyysisesti vaikea käsitellä, vaikka ilmastoon liittyviä uutisia ei tuotettaisikaan. On myös tunnettava aihe. Tässä me tulemme kuvaan. Seuraava askel, jonka Climate Reporters -uutistoimisto tekee, on toimittajien kouluttaminen. Katsomme, että toimittajien on ymmärrettävä asia, jotta vältetään viherpesun leviäminen.

Yhtenä muuna ideana on opettaa tiettyjä ryhmiä ilmastonmuutoksesta houkuttelevalla tavalla. Haluamme tavoittaa ennen kaikkea nuoret ja olemme huomanneet, että he reagoivat hyvin huumoriin. Emme ole vielä varmoja, miltä tämä näyttää tulevaisuudessa, mutta ajatellaan jo tähän suuntaan.

Uutistoimisto on toiminut reilun puolen vuoden ajan. Tiedämme omasta kokemuksestamme, että tarvitsemme kärsivällisyyttä. Koputamme sitkeästi ja määrätietoisesti toimitusten ovia uutisillamme. Tekstijämme julkaistaan jo Liettuan tärkeimmissä uutisportaaleissa, ja meitä kutsutaan radio-ohjelmiin.

Sen varmistamiseksi, että toimitustyömme on laadukasta, on erittäin tärkeää, että saamme huomattavaa tukea Liettuan ympäristöjärjestöiltä, että järjestömme ovat kansainvälisten kansalaisjärjestöjen verkostojen jäseniä, että jäsenemme osallistuvat EU:n tason työryhmiin ja että he edustavat Liettuaa ETSK:ssa. Näin voimme laajentaa aihevalikoimaamme ja pysyä ajan tasalla ajankohtaisista asioista.

Yhteytemme ETSK:hon ylittää sen, että yksi hankkeen käynnistäjistä, Kęstutis Kupšys, on komitean jäsen. ETSK:n jäsenet voivat jakaa merkityksellisiä kokemuksia eri maistaan rikastuttaakseen Climate Reporters - uutistoimiston julkaisemia ilmastouutisia. Keskustelimme tästä asiasta hiljattain ranskalaisen ETSK:n jäsenen Arnaud Schwartzin kanssa maailman biodiversiteettihiippukokouksen (COP16) yhteydessä. Hänen suoraan Calista esittämänsä näkemykset johtivat Climate Reporters -artikkeliin. Hänen ajatuksensa kuultiin pian Liettuan tiedotusvälineissä. Tämä malli, jossa ETSK:n jäsenten asiantuntemusta käytetään tehokkaaseen viestintään maailmanlaajuisista uutisista paikallisille yleisöille, on osoittautunut hyödylliseksi. Siksi käytämme sitä tulevaisuudessa uudelleen.

Rūta Trainytė on vastaava toimittaja Climate Reporters -ilmastouutistoimistossa. Uutistoimisto on osa valtion rahoittamaa ŽALINK-hanketta. Kuluttajaliiton, kehitysyhteistyöfoorumin ja kiertotaloutta käsittelevän kansalaisjärjestön hallinnoimaa hanketta rahoitetaan Liettuan tasavallan ympäristöministeriön ympäristöhankkeiden hallintaviraston ilmastonmuutosohjelmasta.

Toimitus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Tämän numeron laatimiseen osallistuivat

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonardo Pavan (lp)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Yleinen koordinaatio

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Osoite

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

09/2024